

Verksamhetsberättelse

2024

SVENSK FÅGEL

svenskfagel.se

Innehåll:

VD HAR ORDET ..... SID 4

ÅRET SOM GÅTT ..... SID 5

PRODUKTION OCH KONSUMTION ..... SID 11

SVENSK FÅGEL INTERNT ..... SID 16

INFORMATIONSDAGAR & BRANSCHMÖTEN ..... SID 21

NYTT I BRANSCHEN ..... SID 25

KOMMUNIKATION ..... SID 26

ORGANISATION ..... SID 34

ÅRSBOKSLUT ..... SID 38

Branschens utmaningar i en osäker omvärld

Vid tidpunkten för denna rapport har Livsmedelsstrategin 2.0 ännu inte presenterats, trots återkommande uppgifter om att den är nära förestående. Det är en komplex uppgift att formulera konkreta förslag i en tid där det geopolitiska läget förändras snabbt och oförutsägbart.

Trots dessa utmaningar finns det positiva inslag när vi ser tillbaka på året som gått. Livsmedelsproduktion har i allt högre grad blivit en säkerhetsfråga för Sverige. Det råder bred enighet om att svensk livsmedelsproduktion måste stärkas och bli mer robust, samtidigt som debatten kring livsmedelspriser och deras påverkan på inflationen fortsätter. För att Sverige ska kunna hantera framtida kriser eller konflikter krävs en långsiktig hållbar och lönsam livsmedelsproduktion, där tillväxt och ökad försörjningsförmåga är avgörande.

Branschens utveckling kan dock inte enbart vila på externa faktorer. Sverige kan inte alltid hänvisa till beslut från Bryssel – vi måste också ta eget ansvar. Det är därför avgörande att svenska beslutsfattare och tjänstemän agerar snabbt och pragmatiskt för att genomföra de åtgärder som krävs. Varje beslut, tolkning och tillämpning, från rekommendationer till lagstiftning, bör utformas i linje med livsmedelsstrategins mål: att skapa förutsättningar för en hållbar och konkurrenskraftig livsmedelskedja.

Under året har branschen tagit viktiga steg framåt. Vi välkomnar Jordbruksverkets inriktningsbeslut om Newcastlevaccinering, vilket är ett betydelsefullt beslut för djurhälsan och exporten. Ett annat framsteg är vårt nya avelsprogram, som har varit i drift under året och gör Svensk Fågels omsorgsprogram unikt i sitt slag genom att omfatta hela värdekedjan. Sverige har en central roll i uppfödningen av avelshöns, vilket innebär att vårt arbete även påverkar djurvälfärden i de övriga nordiska länderna.

Vidare har benhälsostudien under året visat att majoriteten av djuren har ett bra rörelsemönster, även om det finns förbättringspotential. Med hjälp av engagerade lantbrukare, experter och forskare kan vi fortsätta att stärka djurvälfärden och utveckla branschen ytterligare.

För att öka konkurrenskraften krävs ett starkt samarbete genom hela värdekedjan. Transparens måste vara ömsesidig, och vi behöver dra nytta av teknik och innovation, där digitalisering och automatisering spelar en allt större roll. Vi ser fram emot att följa utvecklingen av produktionsdatabasen Tuppen 2.0 – ett efterlängtat projekt som nu har tagit fart genom avtalet med Poultry Plan.

Samtidigt måste vi fortsatt föra en nära dialog med beslutsfattare för att säkerställa rättvisa konkurrensvillkor och långsiktiga spelregler. Den transatlantiska dialogen mellan USA och Europa är ansträngd, och försörjningsförmågan har blivit en alltmer central fråga i takt med den osäkra geopolitiska situationen i Europa. Det är avgörande att Sverige stärker sin beredskap och skapar förutsättningar för att branschens aktörer ska kunna hantera framtida kriser. Fågelinfluensa och klimatförändringar, inklusive väderfenomenet La Niña, är andra faktorer som kan påverka branschens utveckling. Den stora utmaningen framåt är att bibehålla en stabil tillväxt utan att utsättas för konkurrens från lågprisimport med lägre krav på djurhälsa och djurvälfärd, vilket kan hota den svenska matfågelproduktionen.

Trots utmaningarna ser vi ljust på framtiden. Svensk livsmedelsproduktion har fått en stärkt säkerhetspolitisk roll, och genom att ta tillvara på möjligheterna och arbeta enat kan vi skapa en stark och hållbar svensk matfågelproduktion. Myndigheterna måste vara en del av denna utveckling för att vi ska kunna fortsätta förbättras och stärkas.

Vi står inför en spännande framtid, där efterfrågan på hållbart producerat svenskt fågelkött ökar. Vår bransch kännetecknas av hög standard inom djurhälsa, djurvälfärd och livsmedelssäkerhet, och vi strävar ständigt efter förbättring. Den svenska matfågelproduktionen håller en internationellt ledande nivå, och det är något vi ska vara stolta över och kommunicera till konsumenterna.

Maria Donis
VD Svensk Fågel

Ulrik Helgstrand, ny ordförande på Svensk Fågel

Svensk Fågels viktiga roll

Branschorganisationens huvudsakliga uppgift är att driva branschens kontroll- och övervakningsprogram med Svensk Fågel som huvudman och där Jordbruksverket har beslutat om plan- och riktlinjer för kontrollen. Verksamheten omfattas av upprättande och administration av programmen och att följa upp resultat. Programmen ligger även till grund för att utveckla branschen och fungerar som underlag vid utbildning samt vid behov för att initiera forskningsprojekt.

Svensk Fågel är också remissinstans för förslag till ändringar i lagstiftning och vägledning som rör branschens verksamhet. Dessutom deltar även branschorganisationen i utredningar som ser över frågor kopplade till verksamheten.

En annan viktig del av verksamheten är att göra ämnen som berör Svensk Fågels medlemmars vardag begripliga för myndigheter och departement. Syftet med arbetet är även att förbättra medlemsföretagens villkor så att branschen kan fortsätta att växa med stark konkurrenskraft.

Slutligen är Svensk Fågel-märket, den Gula Pippin ett led i att underlätta för konsumenter att göra medvetna val i butiken. Detta görs genom olika kommunikationsaktiviteter för att öka konsumenternas kunskap om Svensk Fågel och de mervärden som märkningen och svensk matfågeluppfödning står för.

Ny ordförande

Ulrik Helgstrand, mångårig kycklinguppfödare i branschen byggde sitt första kycklingstall år 1992 och tillträdde som ordförande i Svensk Fågels styrelse under årets stämma som hölls i Stockholm. Gården i Rösäng togs över efter Ulriks farfar och Ulrik har sedan dess fortsatt utveckla verksamheten, som idag består av tre fristående anläggningar och dessutom en stor växtodling på 2 200 hektar, där 90 procent av det som odlas går till kycklingarnas foder. Gården har förblivit en släktgård och numera driver Ulrik Rösängs lantbruk tillsammans med två av sina barn, Sara och Filip. Ulrik har suttit med i styrelsen i många år och även varit aktiv i de olika arbetsgrupperna som ligger under Svensk Fågel.

Näringspolitiska frågor under året

Bondeprotester i Europa

Runtom i EU förekom under våren 2024 protester och demonstrationer från lantbrukare, bland annat på grund av missnöje med låg lönsamhet och förslag till ny lagstiftning som innebär ökade kostnader i kombination med omfattande regelverk och administration. I samband med tillträdet av sin roll som ordförande fick Ulrik Helgstrand ta på sig rollen att företräda branschen då statsminister Ulf Kristensson och landsbygdsministern Peter Kullgren bjöd in Svensk Fågel till samtal med övriga branscher inom den gröna näringen.

Syftet med mötet var att i dialog med näringen värna om den svenska livsmedelsförsörjningen och tillsammans skapa ökad lönsamhet och konkurrenskraft i lantbruket. Avgående ordförande Jenny Andersson fick under tiden hålla ställningen på årsstämman.

Svensk Fågels styrelse skickade med en budkavel till regeringen med följande krav:

- Stoppa att myndigheter ändrar tolkning och tillämpning av regelverk från en dag till annan, utan att genomföra en konsekvensanalys eller övergångstid. Inte förutsägbar och rättsosäkert.
- Likriktad kontroll nationellt och EU-nivå – på gård och slakteri.
- Färre men anpassad och konkret regelverk till djurslag och förutsättningar i Sverige – tex. transporttiden inkluderar lastning av djur som lämpar sig för kor och får, inte fjäderfän.
- Branschen kommer i kläm mellan tre myndigheter där ingen tar ansvar, tex. dispens vid haveri på slakteri eller standardmätning för borttagande av foder vid slakt.
- Svenska kyckling- och avelshönsbönder erhåller ingen statlig ersättning vid salmonellautbrott vilket snedvrider konkurrensen inom de olika animaliesektorerna, och Sverige missar 50% av ersättningen från EU. Zonoosersättning måste inkludera även matfågel-branschen. Fjäderfäbranschen erhåller inte samma epizooti-ersättning motsvarande övriga djurslag. Skillnad i ersättning mellan AI/ND och mul-och klövsjuka, eller svininfluensa.
- Lågprisimport utan motsvarande krav som inhemsk produktion (djurhälsa, djurvälfärd och livsmedelssäkerhet) samt märkning – offentliga tillrättningar myndigheter, regioner och kommuner SKALL köpa in svensk matfågel.
- Ta bort allmänna råd vid byggnation av stallar.
- Främja export genom upprättande av landsgodkännanden.

Av samtliga punkter är det endast en punkt som är på väg att genomföras, vilket presenterades i konkurrenskraftsutredningen om ersättning vid salmonellautbrott.

För att möta protesterna har Europeiska rådet bett kommissionen ta fram förslag till förenkling för jordbruksföretagen. Under året valdes även den nya EU-kommissionen där Ursula von der Leyen blev återvald med helt andra tongångar, framför allt till Europas bönder med löftet om skälig betalning för EU:s bönder. Välstånd och konkurrenskraft ska vara den nya EU-kommissionens första prioritet. Ambitionen har varit att hitta en rimlig levnadsstandard för bönder och landsbygdsbor, stötta jordbruket inom planetens gränser, säkra att bönder och landsbygdsbor spelar sin fulla roll, och premieras för att spela sin roll i bidraget till EU:s klimat- och hållbarhetsmål. Man har också aviserat att man ska titta på hur EU kan dra nytta av den enorma potentialen i kunskap och teknisk innovation för att främja en blomstrande framtid för EU:s livsmedelssystem i en konkurrenskraftig värld. Andra ambitioner som den omvalda kommissionsordföranden har för jordbruket är minskad byråkrati och stärkt motståndskraft mot klimatförändringarna.

Ett intensifierat arbete angående salmonellaersättning

Under året inkom Svensk Fågel med en begäran till regeringen om ändring av regelverket som rör ersättning vid salmonella. Kyckling- och avelsuppfödarna erhåller inte någon statlig ersättning vilket skiljer sig helt från övrig animaliesektor och innebär ojämlika konkurrensförhållanden mellan olika djurkategorier. Svensk Fågel har även haft en sittning på departementet samt fört dialog med övriga politiska företrädare. I konkurrenskraftsutredningen har utredaren lämnat ett förslag på att även matfågelnäringen ska få ta del av den statliga ersättningen genom att ta bort undantaget i zoonosförordningens 7 § för ersättning vid utbrott av salmonella till kycklingföretagare inklusive avelsbesättningar.

Arbetet med Livsmedelsstrategin 2.0

Regeringen har under året inte presenterat någon ny livsmedelsstrategi 2.0 däremot har viktiga utredningar påbörjats och andra som under året har redovisats och som nu bereds av departementet. Under våren bjöd stadsrådet Peter Kullgren in till möte med ett hundratal aktörer där Svensk Fågel medverkade för att diskutera hur förutsättningarna för svensk livsmedelsproduktion ska utvecklas på både kort och lång sikt.

Ursprungsmärkning på restaurang

På uppdrag av regeringen tog Livsmedelsverket fram föreskrifter om att restauranger och storhushåll ska informera konsumenter om vilket ursprungsland fågelköttet som serveras kommer ifrån. Tyvärr blev föreskriften ganska urvattnad men är dock ett steg i rätt riktning. Kravet på information om ursprunget träder i kraft den 1 mars 2025.

Fasta avgifter vid köttkontrollen

Införandet av fasta avgifter vid köttkontrollen på slakterierna har välkomnats av såväl bransch som myndighet. Ett enklare administrativt förfarande och förutsebarhet kring kostnader har underlättat för slakteriföretagen som därmed också har fått en reducering i avgifterna.

Miljöbalksutredningen

En utredning för att förenkla prövningen enligt miljöbalken har välkomnats av branschen. Syftet med utredningen har varit att säkra näringslivets konkurrenskraft, öka investeringsviljan och främja en effektiv klimatomställning. Avsikten har varit att föreslå förändringar så att krav i Sverige inte är högre eller överlappande än krav i förhållande till EU:s regelverk. Utredningen har även haft uppdraget att utreda användningen av uttrycket miljöfarlig verksamhet.

Kontrollutredningen

Under året har en särskild utredare sett över hur offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i livsmedelskedjan ska organiseras och finansieras inom områdena livsmedel, foder och animaliska biprodukter. Uppdraget har också omfattat översynen av djurskyddskontroll som utförs i nära anslutning till, eller i samband med, kontrollerna inom dessa områden. Utredningen beräknas vara klar under våren 2025.

Svensk Fågels nya avelsprogram på gård och kläckeri

Det nya avelsprogrammet lanserades lagom till årsstämman och det har varit en lång resa för att få det på plats. Arbetet påbörjades redan 2019 då Svensk Fågel sökte medel från Jordbruksverket om att få ta fram programmet med hjälp av fjäderfäexperter, dvs. etologer och veterinärer. Programmet omfattar krav på djurvälfärd för avelshönsen som tar fram kläckägg. Tyvärr har arbetet tagit tid då både pandemin och fågelinfluensa har försenat projektet. Revisorer har upphandlats som utför kontrollen där kontrollorganet HS Certifiering, ett ackrediterat kontrollorgan genom SWEDAC ska utföra kontrollen, utöver myndigheternas ordinarie kontroll.

Svensk Fågels program är världsunikt i sitt slag då den omfattar hela värdekedjan, från kläckning i tre generationer, mor- och farföräldradjur (GP-djur), föräldradjur (P-djur), kyckling samt kläckeri, transport och slakt. Eftersom Sverige är ett nav för uppfödningen av avelshöns kommer detta också att påverka djurvälfärden för avelsdjuren i de övriga nordiska länderna.

Kartläggning av svenska kycklingars rörelsemönster

På uppdrag av Svensk Fågel har forskningsinstitutet RISE kartlagt svenska kycklingars rörelsemönster. Syftet med projektet har varit att göra en kartläggning av den aktuella benhälsostatusen på kycklingar i svenska besättningar. Kartläggningen visade att 4 av 5 kycklingar, rör sig utan anmärkning. Det bedöms vara så kallade nollor, ettor eller tvåor på poängskalan. Andelen kycklingar med grava rörelsestörningar vilket gör att de inte kan gå och bör plockas bort (4 eller 5 på poängskalan) är väldigt liten. Resterande del (18%) bedömdes som treor på poängskalan och här råder en osäkerhet hur deras rörelser ska tolkas. Resultaten kommer användas som underlag för vidare analyser för att undersöka hur kycklingarnas rörelsemönster kan förbättras ytterligare. Informationen kommer användas i det dagliga djurskydd- och smittskyddsarbetet hos uppfödarna samt ligga till grund för utbildningsinsatser.

Äntligen ett inriktningsbeslut för Newcastlevaccinering

I september ändrade Jordbruksverket sin inriktning vad gäller frågan om vaccinering mot Newcastlesjuka för fjäderfä.

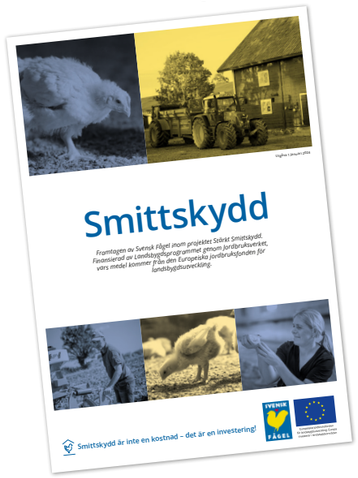

Genom en preliminär cost/benefit-analys samt krav från EU-kommissionen beslutade Jordbruksverket om att arbeta för ett införande av vaccinationskrav.

Sedan 2017 har branschen inkommit med begäran till Jordbruksverket om att frångå Sveriges ”non-vaccinating policy” och börja vaccinering mot Newcastle-sjuka. Viruset förekommer hos vilda fåglar i landet och risken för smitta till anläggningar med värphöns verkar ha ökat trots hög biosäkerhet. Eftersom riskerna med fågelinfluensa också ökat markant jämfört med tidigare har det varit angeläget för Svensk Fågel att minimera riskerna för epizootiutbrotten så mycket som möjligt. Det nya EU-regelverket innebär att det finns mindre utrymme idag för myndigheten att tillämpa riskbaserade lösningar. Konsekvenserna under alla Newcastle-utbrott som hittills varit är att branschen drabbas i högre omfattning än den värphönsbesättning som fått Newcastlesjukan. Full ersättning erhålls till den som drabbas av sjukdomen, men för andra och tredje part, dvs. för anläggningar som hamnar inom upprättade zoner har regelverket inneburit större konsekvenser sedan april 2021 när den nya EU lagstiftningen trädde i kraft. Beslutet har därför välkomnats och för närvarande pågår ett arbete inom SVA att upprätta ett vaccinationsprogram för fjäderfäsektorn.

Projektet Stärkt smittskydd i hamn

Projektet har finansierats av Jordbruksverket och med gemensamma medel från EU, vars syfte har varit en ökad förståelse för vad biosäkerhet inom Smittskydd på gård innebär. Projektet har också omfattat hur man praktiskt upprättar en gårdsanpassad smittskydds- och beredskapsplan som är väl förankrad hos all personal, där det är ”lätt att göra rätt”. Förutom utbildningsdagar, branschmöten med inbjudna experter och gårdsanpassad genomlysning av smittskyddsveterinärer så har även material tagits fram.

Under sommaren fick medlemmarna den nya Smittskyddspärmen utskickad. Pärmen är ett hjälpmedel för att stärka smittskyddet men även för att förbereda sig inför ett beredskapsläge. Tillsammans med sin veterinär har medlemmarna kunnat se över och identifierat riskerna på gården.

Svensk fågel på studieresa till Finland

Studieresa till Finland

Under hösten ordnades ett studiebesök till Finland för att träffa branschfolk och experter och därmed utbyta erfarenheter kring just smittskyddsarbetet på gårdsnivå. 27 stycken uppfödare deltog på resan som administrerades av Countryside Travel. Programmet innehöll bland annat studiebesök på MTK (Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter) där ett möte ägde rum med finska experter och uppfödare som redogjorde för grunderna för finsk kycklinguppfödning och biosäkerhet samt deras smittskyddsprojekt. Besök genomfördes också på gård där uppfödaren visade upp sin anläggning och besättningsveterinären redogjorde för sitt smittskyddsarbete tillsammans med djurägaren. Vidare besöktes bland annat en foderanläggning.

Svensk fågel på studieresa till Finland

Fasta avgifter vid köttkontroll på slakteri

Den nya avgiftsmodellen trädde i kraft januari 2024 vilket välkomnades av branschen. Under året har de återstående processerna avgjorts mellan slakteriföretagen och Livsmedelsverket när det gäller tidigare avgifter från 2017 till 2023. Högsta förvaltningsdomstolen meddelade under året att man inte ger prövningstillstånd avseende 2022 års kontrollavgifter (berör därmed även 2017 och 2019 samt 2020–2023). Därmed fastställs de justerade avgifterna som Livsmedelsverket har genomfört, vilket innebär cirka 17–20 procents reducerad avgift tack vare företagens rättsprocesser mot de felaktiga besluten av Livsmedelsverket.

Pågående dialog har därför förts med Livsmedelsverket för att säkerställa att de avgifter som återstår att betala för företagen är korrekta. Livsmedelsverket har även lämnat en hemställan till regeringen så att avbetalningen kan ske genom en avbetalningsplan för att minska risken för en försämrad konkurrenskraft hos företagen. Arbetet sker i samarbete med Svenska Köttföretagen och Kött- och Charkbranschen.

Förslag om nya transportregler på EU-nivå

De nuvarande reglerna för djurtransporter inom EU har setts över med ambition att bättre motsvara vetenskapliga rön och teknisk utveckling. Förändringarna inkluderar bland annat kortare transporttider inom EU, regler för extremtemperaturer samt förslag på ökade utrymmeskrav. Svensk Fågel har under året inkommit med remissvar på lagförslaget. Vidare har dialog angående konsekvenserna om lagförslaget blir införlivat förts med berörda myndigheter, med andra organisationer i Sverige och i de övriga nordiska länderna samt inom AVEC.

Föredrag på Alnarp

Under året har Sveriges lantbruksuniversitet i Alnarp bjudit in företrädare från branschen för att hålla föredrag om svensk matfågelproduktion, omvärldsanalys samt utmaningar och pågående projekt. Det är alltid givande att möta intresserade och frågvisa blivande lantmästare. Det är också viktigt att sprida kunskap om matfågelbranschen och visa studenterna hur svensk matfågelproduktion fungerar.

I oktober hölls det för första gången en temadag om fjäderfä på Alnarp, med fokus på beredskap. Dagen kommer återkomma årligen med mål att vara en mötesplats för studenter, forskare och näringen inom svensk fjäderfäproduktion. Representerade matfågelnäringen på scenen gjorde Anna Kihlén-Larsson, kycklinguppfödare och Anna Silvera, hållbarhetsstrateg på Svensk Fågel, som berättade om hur man arbetar med beredskap på både bransch- och gårdsnivå. Carolina Jutell, SweHatch och Mats Backenheim, Scandi Standard, höll ett föredrag om kläckeriernas arbete.

Projektrådsmöte på SVA

SVA bjöd in till ett projektrådsmöte, ett av de få tillfällen då branschen, forskare och myndigheter träffas för att gå igenom aktuell forskning och pågående projekt, och där fjäderfänäringen tillsammans med experter diskuterar aktuella

Föredrag på Alnarp

frågor. För andra djurslag äger dessa möten rum årligen, men för fjäderfänäringen hålls de vartannat år. Det är önskvärt att myndigheten omprövar detta och möjliggör ett årligt möte även för fjäderfäsektorn. Mycket hinner hända under två år, och en hel del frågor behöver diskuteras. Genom att arrangera möten årligen ges möjlighet att fördjupa sig i olika fjäderfäfrågor och diskutera utmaningar och lösningar.

Föreningen för smittskyddskontroll

Den årliga föreningsstämman för Stiftelsen veterinär fjäderfäforskning och Föreningen för smittskyddskontroll hölls i Uppsala den 16:e april och SVA bjöd in till studiebesök på deras laboratorium. En stor andel av de prover som tas i branschen hanteras på SVA och därmed av intresse att se hur allt material hanteras av labbpersonalen. Ordförande Åsa Odelros avtackades av fjäderfäbranschen och Eva Berndtson, chefsveterinär på SweHatch, valdes till ny ordförande.

WPSA – Economy and Marketing group

Arbetsgruppen inom WPSA (World Poultry Science Association) hanterar ämnen inom ekonomi och marknadsföring. Som ny ordförande har dr. Barbara Grabkowsky, Universitetet i Vechta tillträtt. Vid rundabordssamtal som gruppen ordnar diskuteras aktuella ekonomiska frågor inom fjäderfäsektorn. Arbetsgruppen har förnärvarande 23 medlemmar från 14 länder.

Betänkande av Utredningen animalieproduktion med hög konkurrenskraft och gott djurskydd

I augusti presenterade den särskilda utredaren Elisabeth Nilsson sitt betänkande av utredningen om animalieproduktion med hög konkurrenskraft och gott djurskydd. I utredningens expertgrupp har Anna Silvera, hållbarhetsstrateg Svensk Fågel, deltagit och representerat matfågelnäringen. Några av de förslag som presenteras i betänkandet och som skulle stärka

konkurrenskraften och djurskyddet för svenska matfågelproducenter är införandet av ersättning vid salmonellautbrott, införandet av typgodkännande av stallbyggnader vid förprövning samt att Jordbruksverket får bemyndigande att godkänna och ändra i kontrollprogram.

Svensk Fågel höll föredrag på NordCAW-konferens

NordCAW (Nordic network for Communicationg Animal Welfare) är ett nordiskt samarbete för att kommunicera djurvälfärdsfrågor. Under 2024 anordnades deras årliga konferens på Sveriges Lantbruksuniversitet i Ultuna och temat var fjäderfä. Anna Silvera, hållbarhetsstrateg på Svensk Fågel var inbjuden som föredragshållare för att berätta om Svensk Fågels djurskyddsarbete, det nya djuromsorgsprogrammet för avelsdjur samt presentera resultaten från kartläggningen av kycklingarnas rörelsemönster.

Livsmedelsverkets uppdaterade kostråd

På uppdrag av regeringen har Livsmedelsverket under året tagit fram förslag på uppdaterade kostråd för den vuxna befolkningen. Basen för kostråden har varit de hälsomässiga aspekterna av kosten men har även att beakta den svenska livsmedelsproduktion och försörjningsförmåga samt de näringsmässiga och miljömässiga fördelarna. Vid två tillfällen under året har Svensk Fågel lämnat synpunkter då Livsmedelsverket angett miljöskäl som en anledning till att inte ersätta konsumtionen av rött kött med vitt kött, och dessutom föreslagit en minskad konsumtion av fågelkött.

Med anledning av den kraftiga kritiken från ett flertal aktörer samt ytterligare uppdrag av regeringen att se över föreslaget har Livsmedelsverket ännu inte lämnat några slutliga kostråd.

Samarbetsplattform för näring och forskning

Under året har samarbetet inom det stora europeiska samarbetsprojektet, Broilernet fortlöpt. Svensk Fågel representerar tillsammans med Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) Sverige bland de övriga 12 deltagande länderna. Syftet med projektet är att förstärka resiliensen och hållbarheten i europeisk kycklingproduktion genom att skapa en plattform för interaktion mellan forskare och näring. Samarbetet ska resultera i ”bäst praxis på gård” på nationell och internationell nivå. Projektet som pågår under fyra år ska mobilisera relevanta kunskap- och innovationssystem inom jordbrukssektorn för att tillsammans skapa framtidens kycklingbransch.

Under 2024 anordnades en workshop med kycklinguppfödare för att identifiera best praxis på gårdsnivå. Arbetet resulterade i att två av Sveriges bidrag hamnade på topp 5 av best praxis som stärker djurskyddet vid lastning, transport och slakt.

Fågelinfluensa i Sverige

Under 2024 har fågelinfluensa (H5N1) påvisats i en avelsanläggning och i en kalkonanläggning i Skåne under januari och i en viltfågelanläggning i mars. Fynden på vilda fåglar under

2024 illustreras i bilden ovan. Mycket fokus har legat på beredskapsfrågor, dels för att förstärka smittskyddet, dels för att öka beredskapen för bästa möjliga hantering vid en eventuell smitta. Men framför allt har fokus varit på att anpassa Svensk Fågels tidigare beredskap till den nya EU lagstiftningen som trädde i kraft 21 april 2021.

Newcastlesjuka i värphönsbesättning för äggkonsumtion

Newcastlesjuka drabbade en värphönsbesättning utanför Helsingborg under 2024. Spärrad anläggning låg inom 10 km från Svensk Fågels medlem, avelskläckeriet i Åstorp, spärren ledde till stora konsekvenser för export av daggamla avelsdjur från Sverige.

Exportrestriktioner

Vid varje nytt utbrott av fågelinfluensa eller Newcastlesjuka uppdaterar Jordbruksverket de exportrestriktioner som gäller för aktuellt mottagarland. Exportrestriktionerna kvarstår tills Sverige är friförklarat enligt OIE:s (som bytt namn till WOAH) internationella regler, vilket brukar vara tre månader efter det sista utbrottet. Under 2023 ändrade OIE sina internationella regler för att snabbare friförklara länder som drabbats av fågelinfluensa/Newcastle sjuka. Rekommendationen idag är 28 dagar, men det är inte alla medlemsländer i OIE som accepterat den kortare tidsperioden.

De utbrott av fågelinfluensa som förekommit har inte påverkat möjligheten till export under 2024.

Produktion och konsumtion i Sverige, EU och internationellt

Marknaden internationellt, i EU och Sverige

Under 2024 har produktionen och konsumtionen av kyckling- och kalkonkött fortsatt att utvecklas både globalt samt inom Europa och i Sverige. Utbrott av fågelinfluensa och därmed begränsad tillgång till kläckägg och daggammal kyckling har till viss del begränsat tillväxten såväl globalt som nationellt.

Global produktion och konsumtion:

Enligt OECD-FAO Agricultural Outlook 2024–2033 förväntas den globala konsumtionen av fjäderfäkött öka med 15 % från 2023 till 2032, medan Europa förväntas se en ökning på 4 % under samma period. Det mesta av tillväxten kommer att ske på tillväxtmarknader i Sydostasien, Latinamerika, Mellanöstern och Afrika. Utvecklade marknader kommer dock också att se en fortsatt tillväxt, där Europa för närvarande överträffar den globala marknadstillväxten.

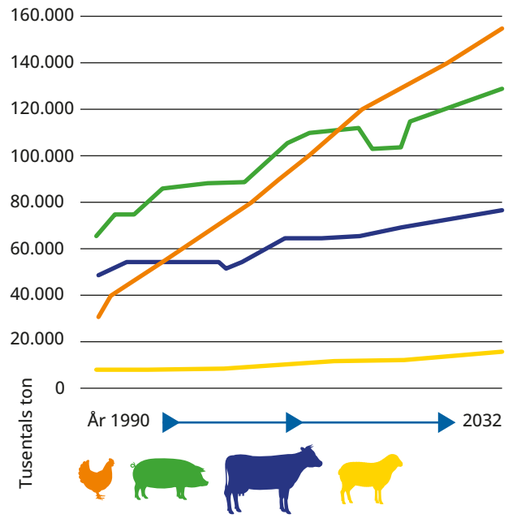
Denna tillväxt drivs av faktorer som befolkningstillväxt, urbanisering och ökande inkomster, vilket leder till en högre efterfrågan på animaliskt protein. Kycklingkött är särskilt populärt på grund av dess relativt låga produktionskostnader och korta uppfödningscykler samt hälsofaktorer och av icke-religiösa hinder. Även fokus på hållbarhet där en del av detta rör koldioxidutsläppet har resulterat i ett ökat intresse för kyckling som har ett relativt lägre koldioxidavtryck jämfört med andra animaliska proteiner.

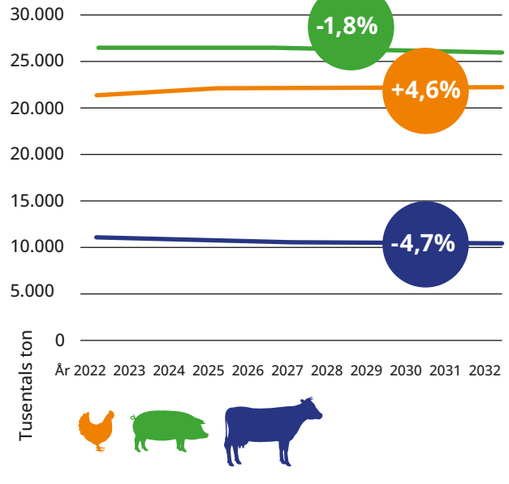
Brasilien är den stora exportvinnaren och står för cirka 90 procent av den globala handelstillväxten. Länder som Kina, México samt UK och Filipinerna har ökat sin import enligt prognos för 2024 samtidigt som Saudiarabien och Sydafrika har minskat importen i strategin att säkerställa den nationella försörjningsförmågan.

De stora handelsaktörerna fortsätter att vara Brasilien, USA, Thailand och EU. Världsekonomin med inflation i ett flertal länder, högre produktionskostnad, ökad andel processad kyckling samt varierade fraktkostnader har påverkat en ökad prisnivå under sista åren.

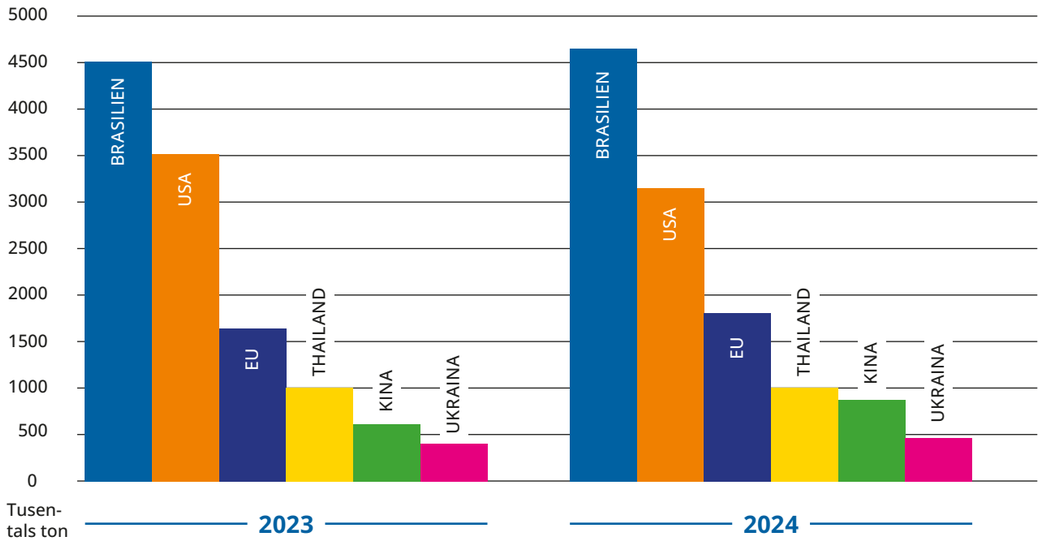
Prognos köttkonsumtion i världen fram till 2032

Prognos köttkonsumtion i Europa 2022-2032

Export av kycklingprodukter (fram till november)

Europeisk produktion och konsumtion:

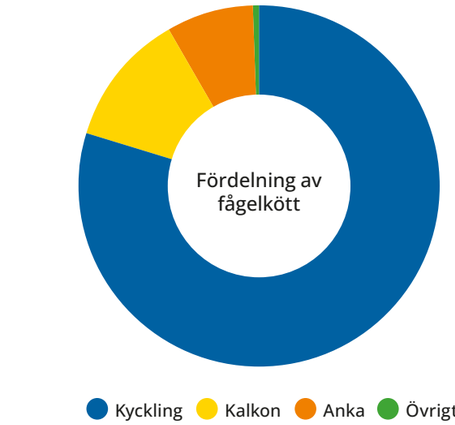
Tillväxten i EU beräknas öka med cirka 1,5–2 procent under 2024. Denna ökning stöds av både detaljhandelsförsäljning och konsumtion inom foodservice, dvs. hotell-, restaurang- och offentlig sektor. Kycklingkött anses generellt vara mer prisvärt än annat animaliskt protein och betraktas som ett hälsosammare alternativ, vilket bidrar till dess ökande popularitet. Prognosen för produktionen i EU 2024 beräknas till 13 598 000 ton.

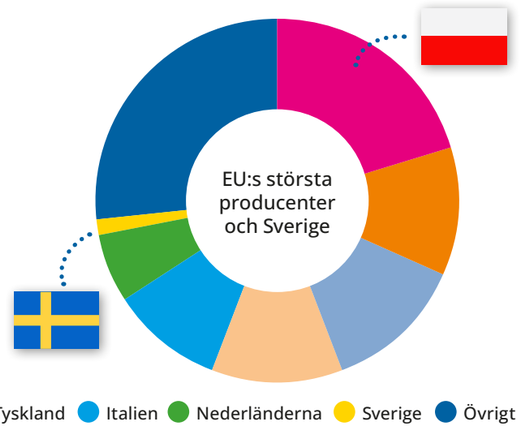
I Portugal, Ungern och Spanien äter befolkningen mest fågelkött i EU, och konsumtionen ligger mellan 39-30 kilo per person. Strax under 30 kilo per person hamnar Polen och Frankrike.

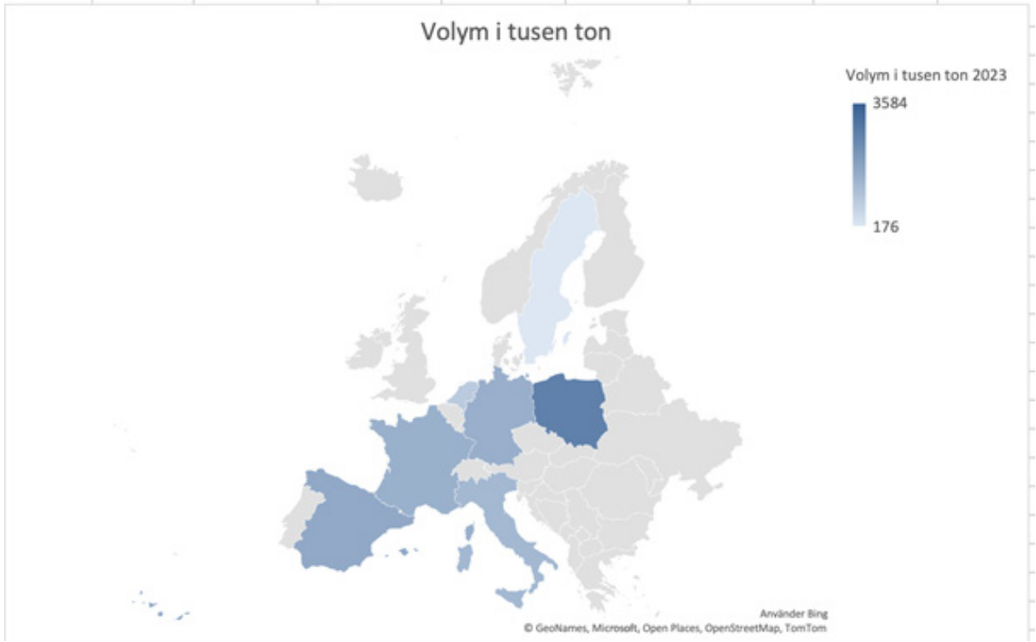
Efter EU:s beslut att minska tullkvoterna av fjäderfäkött från Ukraina har det skett en betydande ökning av importen till Europa. För att hantera detta har EU-kommissionen infört tröskelnivåer för fjäderfäkött för 2023 och 2024 för att begränsa importen. Tyvärr har importen stört handelsbalansen inom EU. En dominoeffekt kan därför noteras i grannländer som inneburit att grannländerna Danmark, Polen och de baltiska länderna har destinerat sina produkter till Sverige.

Fördelning produktion fågelkött i procent 2024 (prognos)

Kyckling stod för 84,2 procent av den totala produktionen av fågelkött inom EU. Kalkon stod för 12,5 procent samt anka för 2,8 procent och övrigt för 2,3 respektive 0,5 procent.

Produktion i ton i EU

Sex medlemsländer i EU står för 73 procent av produktionen fågelkött.

Import till EU redovisat i ton (prel. Siffror fram till november 2024)

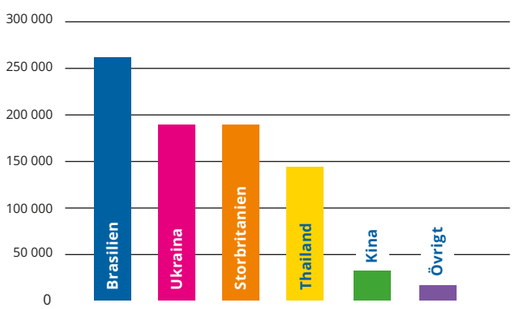
Importen till EU minskade med -0,2 procent jämfört med samma period 2023. Den största importören till EU är fortfarande Brasilien men som åter hade en minskning med 0,2 procent. Även importen från Ukraina minskade med -16 procent. Preliminära siffror visar att importen minskade -0,2 procent fram till november.

Svensk produktion och konsumtion:

I Sverige har produktionen återhämtat sig efter tidigare nedgångar pga. höga foderpriser, inflation och lågkonjunktur, men finns behov av att balansera de höga djurskydds- och djurhälsokraven med ökad konkurrenskraft på den svenska marknaden. Produktionen och försäljningen hos Svensk Fågels medlemmar för 2024 visade att allt fler svenskar äter svensk kyckling då försäljningen ökade med 4,1 procent. Trots brist på kyckling pga. salmonella och fågelinfluensa i avelsbesättning och därmed underskott på kläckägg, lyckades Svensk Fågels medlemmar öka produktionen med 4,52 procent och landade på 171 700 tusen ton. Försäljningen har ökat med + 45 procent sedan 2009.

En viktig del i ökningen handlar också om att det vita köttet är gott, hälsosamt och tillför bra protein. Dessutom satsar branschen hela tiden på att ta fram nya produkter som uppskattas av konsumenter och på ny teknik för att göra kycklingen ännu mera hållbar.

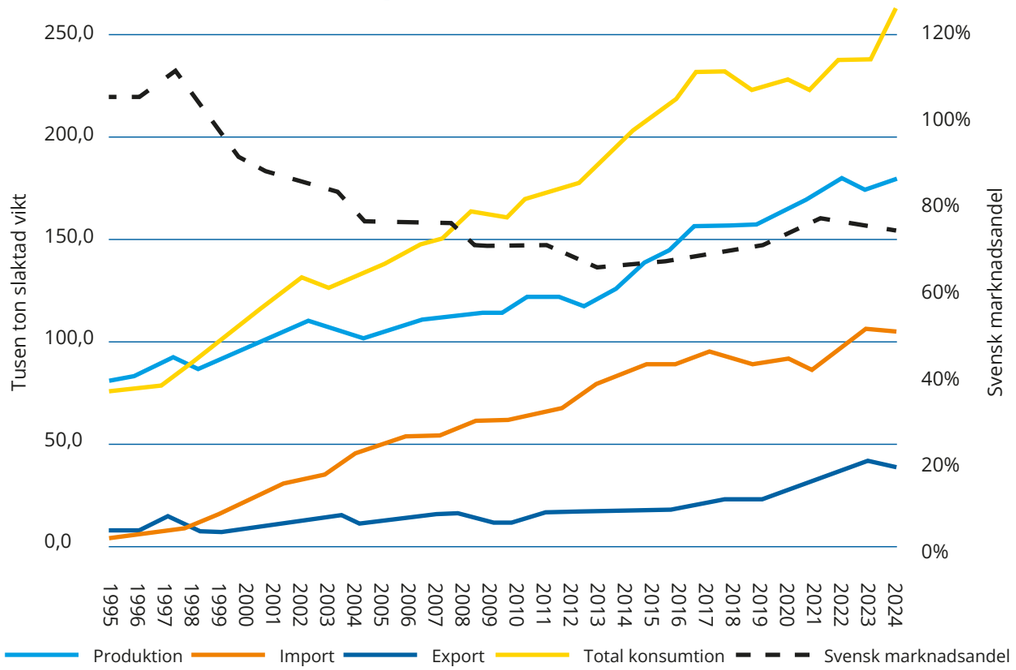
Import till EU

Källa: EU-Kommissionen

Svensk marknadsbalans matfågel

Produktion	*182,1 ton*	*+3,6 %*	Källa: Jordbruksverket
Import	*111,1 ton*	*-1,7 %*	
Total konsumtion	*254,6*	*+3,0%*	
Konsumtion per capita	*24,1 kilo/person*	*+2,7 %*	
Exporten	*38,54 ton*	*-7,3 %*	
Andel svenskt	*71,2 %*	*+0,6 %*	

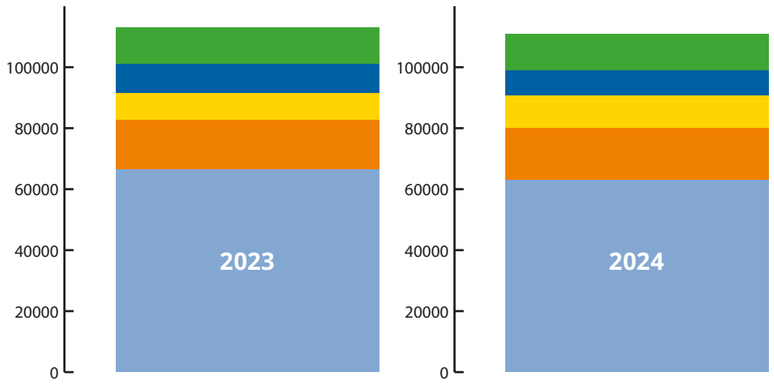
Årssammanfattning matfågel 2024 i Sverige

Konsumtionen av fågelkött ökade per capita under året med 2,7 procent och konsumtionen av den totala volymen fågelkött ökade med 3,0 procent.

Den totala produktionen av fågelkött ökade under året med 3,6 procent och försörjningsförmågan ökade för första gången efter pandemin åter med 0,6 procent till 71,5 procent.

Import till Sverige

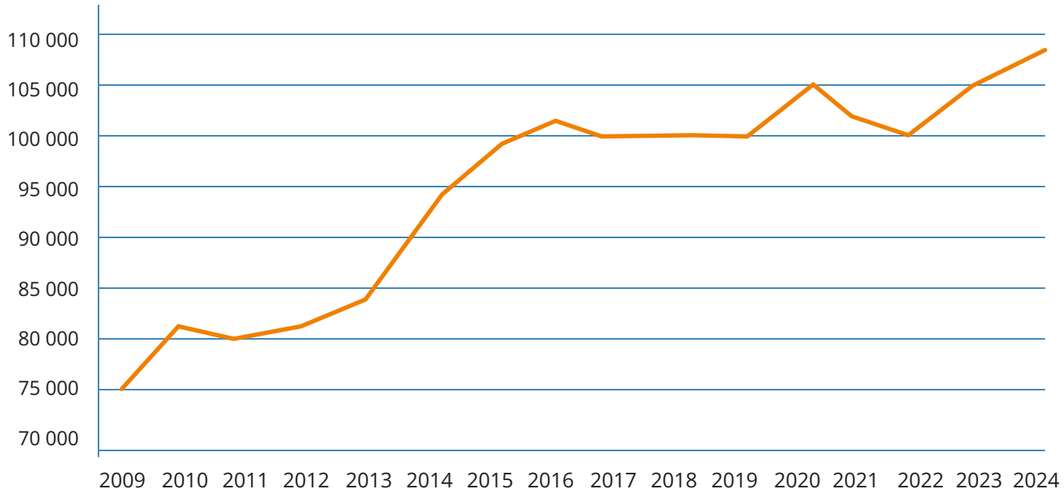
Importen, eller införseln till Sverige från andra EU-länder minskade med 1,7 procent. Största andelen import/införsel kommer från Danmark, Tyskland, Nederländerna och Polen. Från Polen ökade införseln till Sverige med hela 20 procent, även från Nederländerna ökade införseln samtidigt som Danmark minskade sin utförsel till Sverige.

Import av matfågel

Försäljning av svensk kyckling bland Svensk Fågels medlemmar (i ton) 2024

Källa: Insamlingsdata Svensk Fågel, 99,47% av den totala produktionen i branschen.

Svensk Fågel internt

Svensk Fågels Kontrollprogram – hållbarhet för djurhälsa, djurvälfärd och livsmedelssäkerhet

Svensk Fågels kansli driver en rad olika kontrollprogram som syftar till att säkerställa en produktion av kyckling och kalkon med hög kvalitet och säkerhet för konsumenter. På kansliet finns erfarna fjäderfäexperter med veterinär- och agronomkompetens för att kunna driva programmen.

Kontrollprogrammen verkar för god djurhälsa och djurvälfärd och ligger även till grund för utbildning och forskning. Programmen är också viktiga som underlag för att kunna driva näringspolitiska frågor.

Svensk Fågels kvalitetsprogram innebär att hela värdekedjan regelbundet kontrolleras genom revisioner som görs av en oberoende part. I kvalitetsprogrammen ingår även övervaknings- och kontrollprogram av smittskydd och livsmedelssäkerhet. Programmen kontrolleras av veterinärer samt av det oberoende certifieringsorganet HS Certifiering. Gårdarna inbesiktas inför anslutning till programmen genom kontrollbesök av fjäderfäexperter och smittskyddsveterinärer. Detta utöver myndighetens förprövning av stallar.

Svensk Fågels kvalitetsprogram

- Djuromsorgs- och klassningsprogram på gård
- Fothälsoprogram
- Djuromsorg kläckeri och avelsdjur
- Djuromsorg lastning, transport och slakt
- Smittskyddsprogram
- KC-program (kontrollprogram för koccidios och clostridios)
- Campylobacterprogram
- Antibiotikaresistensövervakning

Svensk Fågels policybeslut

Utöver kontroll- och övervakningsprogram beslutar Svensk Fågels styrelse även om en rad policybeslut som Svensk Fågel följer i sitt arbete för att ta fram trygga, hållbara och säkra produkter.

- Antibiotikapolicy
- Miljöpolicy
- Foderpolicy
- Förbud mot fiskmjöl i kycklingfoder
- Policy om maxgräns av saltlake

Svensk Fågels sociala ansvar

Ansvarsfull soja

Sedan 2014 arbetar Svensk Fågel och medlemsföretagen för att öka andelen ansvarsfullt odlad soja inom den svenska livsmedelsbranschen. Arbetet som gick under namnet Sojadialogen initierades av Världsnaturfonden (WWF). Sedan 2022 koordinerar medlemsorganisationen ETI Sverige (Ethical Trading Initiative Sweden) den svenska plattformen för riskgrödor, som är en branschöverskridande samverkan för en mer hållbar produktion och konsumtion av riskgrödor. Plattformen för riskgrödor ersätter den tidigare Sojadialogen. Svensk Fågels medlemmar använder enbart certifierad soja, som uppfyller antingen RTRS, ProTerra eller annan av Plattformen för riskgrödor godkänd certifiering. Sojan är även fri från GMO.

Granskning av djuromsorgen

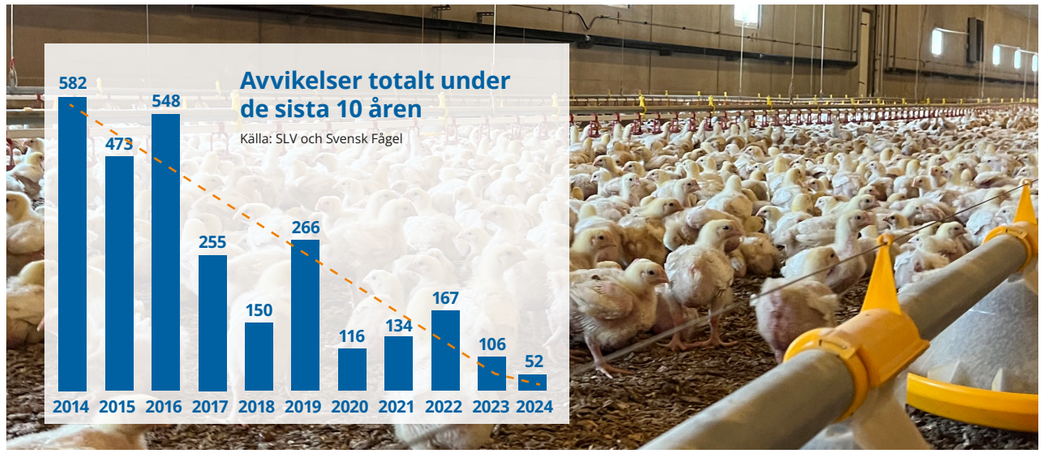
Revisioner i enlighet med Svensk Fågels Djuromsorgsprogram utförs av det ackrediterade kontrollorganet HS Certifiering. Revisonen sker på gårdsnivå och under 2024 kontrollerades totalt 47 medlemsgårdar. Under 2024 införlivades även avelsgårdarna och kläckerierna i djuromsorgsprogrammet.

Inbesiktning av nya stallar för anslutning till djuromsorgsprogrammet utförs av Svensk Fågels produktionsstrateg Jonas Almgren. Under 2024 har två stallar inbesiktats varav båda var nybyggnationer i Kalmar och Skåne län.

God fothälsa

Inom ramen för djuromsorgsprogrammet ligger även fothälsoprogrammet, som har drivits sedan 1994. Fothälsan bedöms under översyn av Livsmedelsverkets officiella veterinär. Varje flock bedöms när den kommer in till slakteriet. Statusen på fothälsan påverkas av skötsel och foder. Under 2024 har ca 342 000 fötter bedömts inom programmet.

Medelpoängen för fothälsoprogrammet för kyckling låg under 2024 på 3, att jämföra med 43 när programmet startade. Maximal poäng är 200 och målsättningen är att ha så låga fotpoäng som möjligt. Andel bedömda fåglar utan anmärkning var 97 procent. Andelen med allvarlig anmärkning var 1 procent. Hälften av alla flockar under året hade en poäng på 0, vilket visar på en generellt mycket bra fothälsa hos kycklingarna. Hos uppfödare med återkommande höga fotpoäng har neddragningar i beläggningen gjorts i kombination med foderjusteringar, rådgivning och andra åtgärder på gårdsnivå.

Revision av lastning och transport

Djuromsorgsprogrammets del som rör lastning, transport och utlastning på slakterierna kontrolleras av HS Certifiering, ett oberoende kontrollorgan ackrediterade genom Swedac. Återrapportering sker till såväl slakteri som till Svensk Fågel. Samtliga slakterier som reviderades 2024 är godkända enligt programmet.

Hela värdekedjan inkluderas i Djuromsorgsprogrammet

Under 2024 implementerades kläckeri och avelsdjur i Djuromsorgsprogrammet och därmed är hela värdekedjan inkluderad i programmet. HS Certifiering utför även dessa revisoner. Resultaten från 2024 användes som underlag för den utbildningsdag som genomfördes för kläckerianställda och avelsdjursuppfödare i februari 2025. Av de djurbaserade välfärdsparametrar som bedömts under året, går att utläsa att förekomsten av aggressiv hackning och fjäderplockning i stort sett är obefintlig. Fjäderdräkten bedömdes som mycket god (65 % av de bedömda djuren uppnådde högsta poäng), 97 % av djuren hade uppvisade inga sårskador och 100 % av djuren var utan anmärkning gällande hackskador på kam och fothälsa.

Kontroll – och övervakningsprogram för smittskydd och livsmedelssäkerhet

Smittskyddsprogrammet fungerar

Svensk Fågel är huvudman för Smittskyddsprogrammet på gård för matfågel inklusive frivillig och förebyggande salmonellakontroll, med stöd av (SJVFS 2015:17, K 152) om frivillig organiserad hälsokontroll av husdjur. Programmet omfattar kyckling- och kalkonbesättningar för matfågelproduktion samt avelsdjur för sådan uppfödning. Anslutning till programmet är obligatoriskt för medlemmar i Svensk Fågel.

Under 2024 har 8 avelsflockar konstaterats positiva med S.enteritidis och en kalkonflock med S.newport. Samtliga djur i infekterade flockar avlivades och destruerades. I anläggningen (3 hus) med avelsdjur har saneringen behövt upprepas tre gånger på grund av återsmitta efter nyinsättning.

Kontroll av koccidier och clostridier

KC-programmet är ett frivilligt program för kontroll och bekämpning av tarmparasiterna koccidier och clostridier hos kyckling, inom ramen för Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2015:17, K 152) om frivillig organiserad hälsokontroll av husdjur.

Under 2024 har 40 flockar undersökts avseende lesion scoring i fält. Gränsvärdet (MTLS, Mean Total Lesion Score) på 2,5 har inte överskridits i någon flock. Inga prov vid slakt har skickats in för histologi inom KC programmet. Utredning har genomförts i fem flockar. I dessa flockar konstaterades NE vid obduktion i fält (nekrotiserande enterit orsakad av Clostridium perfringens).

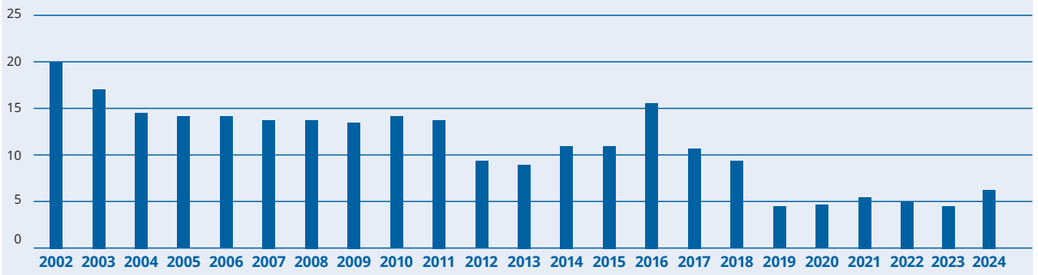
Låg förekomst av campylobacter

År 2016 godkändes Svensk Fågel av Jordbruksverket att organisera övervakning och kontroll av bakterien campylobacter hos kyckling. Programmet leds av veterinär Pia Gustavsson. En nämnd är tillsatt sedan tidigare med företrädare från Jordbruksverket (SJV), Livsmedelsverket (SLV), Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) och Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU).

Under 2024 har totalt 4 715 slaktgrupper uppfödda hos medlemmar i Svensk Fågel provtagits vid slakt inom ramen för Campylobacterprogrammet. Campylobacter påvisades i 6,4 procent av flockarna. Sedan 2019 har förekomsten av campylobacter hos svenska kycklingar som är uppfödda inom ramen för Svensk Fågel varit mycket låg.

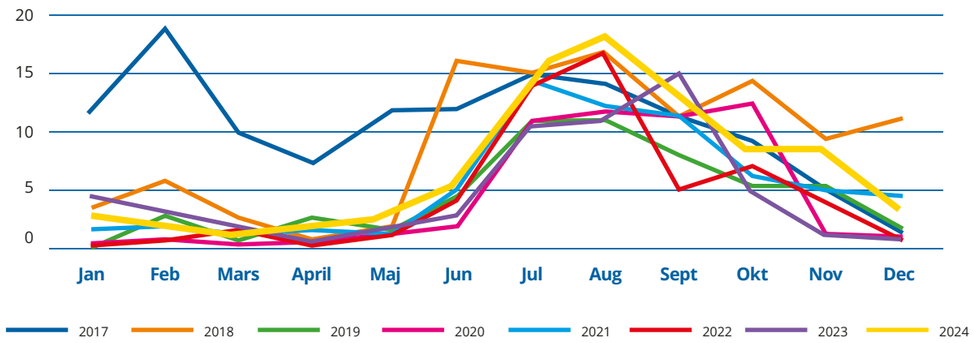
Källa: SVA och Svensk Fågel

Andelen Campylobacterpositiva slaktgrupper påvisade inom Campylobacterprogrammet hos kyckling år 2002–2024

Källa: SVA och Svensk Fågel

Säsongsvariation under 2017–2024 fördelat per månad

Campylobacternivån hos icke medlemmar

Under 2024 har även 70 blindtarmsprover analyserats från kyckling som fötts upp och slaktats på slakterier som inte är medlemmar eller anslutna till Svensk Fågels Smittskydds-program eller Djuromsorgsprogram. Flertalet av dessa flockar kommer från uppfödare som ger djuren tillgång till utevistelse, så kallad ekologisk kyckling. Campylobacter påvisades i 34 (48,6 procent) av dessa flockar.

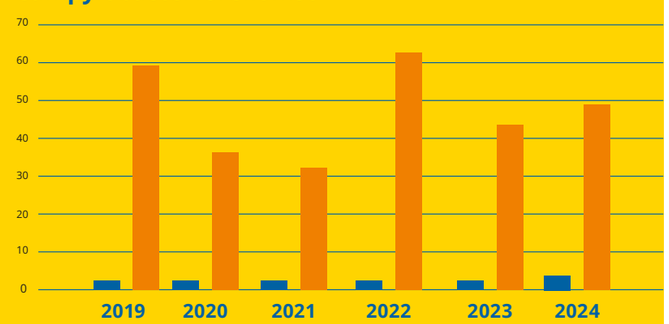
Campylobacternivån hos icke medlemmar jämfört med medlemmar i Svensk Fågel

Medlemmar i Svensk Fågel

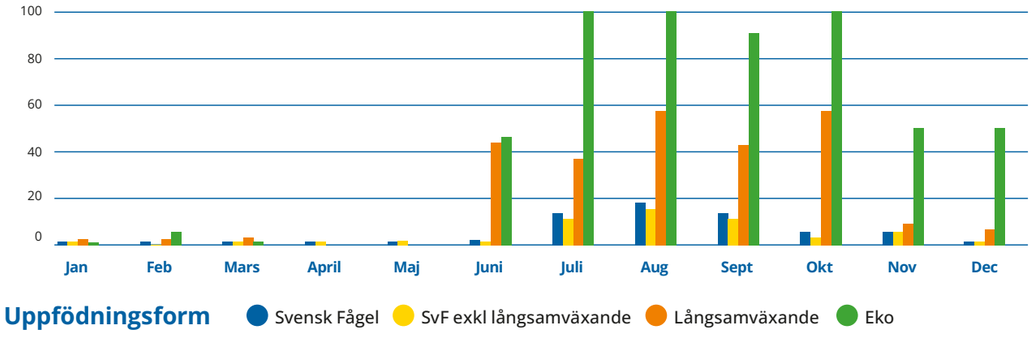
Ej medlemmar i Svensk Fågel

Källa: SVA och Svensk Fågel. Andelen flockar där Campylobacter påvisats i blindtarmen på kyckling som fötts upp hos uppfödare som inte är medlemmar i Svensk Fågel.

Campylobacterförekomst

Campylobacternivå uppdelat på uppfödningsform

Typningsresultat under 2024

Vid uppföljning i samband med delad slakt påvisades koppling till transportlådor och containrar endast vid ett tillfälle under 2024.

Obefintlig användning av antibiotika

Rapporten från Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) om antibiotikaresistens hos djur visade att Sverige har en fortsatt gynnsam situation vid en internationell jämförelse. SVA menade att en av anledningarna till detta är att Svensk Fågel har effektiva strategier för att främja rationell användning av antibiotika och begränsa spridningen av antibiotikaresistens. Detta är ett bevis på att även större stall och anläggningar klarar att hålla god hygien och låg antibiotikaanvändning. Det innebär att smittspridning av sjukdomar och resistenta bakterier från gårdar som är anslutna till Svensk Fågel är så gott som obefintlig.

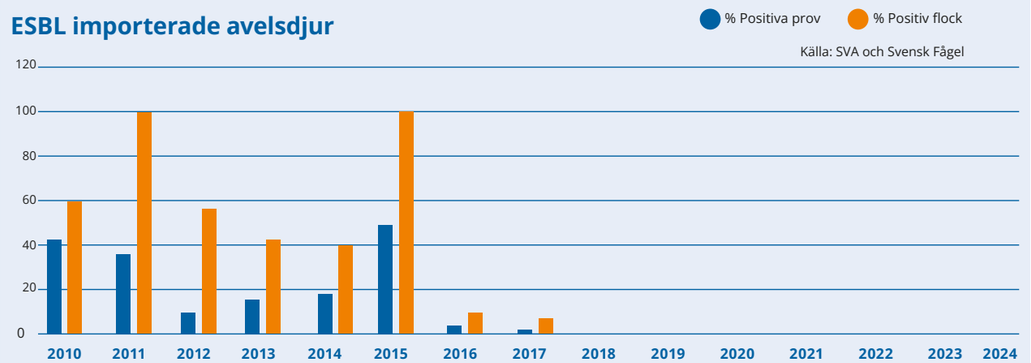
Under 2024 har sju av 3 621 (0,2 procent) kycklingflockar behandlats med antibiotika. Motsvarande siffra för kalkon är ingen behandlad flock av ca 115 (0,0 procent).

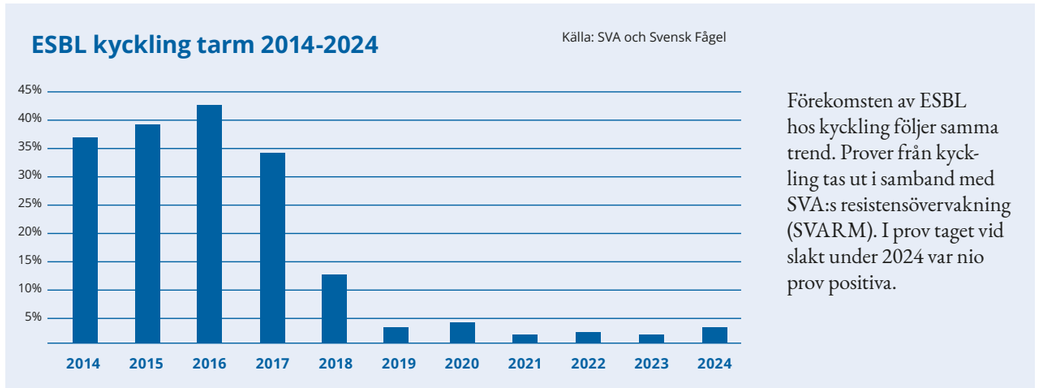
Aktivt arbete mot ESBL

Förekomst av ESBL(enzymer som bryter ned antibiotika och kan leda till multiresistens) i tarmen hos kyckling har konstaterats trots att den typ av antibiotika som driver ESBL-resistens inte används inom svensk kycklinguppfödning. Syftet med övervakningsprogrammet har varit att kartlägga förekomsten av ESBL i avelsflockar samt att testa och utvärdera olika åtgärder för att förhindra överföring från avelsflock till kyckling. Efter de första fynden 2010 gjordes en omedelbar smittspårning i avelsleden där proverna visade sig vara positiva vid import av dagsgamla avelsdjur från utlandet.

Under 2010 och 2011 var så gott som samtliga importerade flockar till Sverige ESBL-positiva. Den andelen sjönk initialt för att återigen öka under andra halvåret 2014 och under hela 2015. Därefter har förekomsten av ESBL hos införda avelsdjur minskat avsevärt. Sedan 2018 har inga (0) ESBL-positiva GP flockar påvisats bland Svensk Fågels medlemmar.

ESBL importerade avelsdjur

Förekomsten av ESBL hos kyckling följer samma trend. Prover från kyckling tas ut i samband med SVA:s resistensövervakning (SVARM). I prov taget vid slakt under 2024 var nio prov positiva.

Informationsdagar och branschmöten

Informationsdagarna med fokus på djurskydd

Svensk Fågels utbildnings- och informationsdagar genomförs i enlighet med Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd om fjäderfähållning inom lantbruket. Svensk Fågel anpassar varje år innehållet till aktuella frågor och de trender Svensk Fågel ser under året utifrån resultaten i programmen. Hänsyn tas också till lokala och regionala samt företagsanpassade förhållanden som finns i näringen. Årets träffar innehöll information om rådande status kring fågelinfluensa, beredskap och vad som gäller vid ett utbrott. Vidare diskussioner om djurskydd, djurhälsa och allmänt om smittskydd stod på dagordningen. Genomgång av aktuella regelverk, djuromsorgsprogram och övriga aktuella frågor som hanteras inom branschorganisationen samt quiz ingick i programmet.

Branschmöte i Jönköping

Branschmötet 2024 genomfördes i november i Jönköping med mycket god uppslutning av Svensk Fågels medlemmar. Trots det dåliga vädret med snökaos i landet kunde programmet genomföras. Branschmötet är en mötesplats för att diskutera intressanta ämnen, ställa frågor och nätverka. Detta ger Svensk Fågels medlemmar möjlighet att mötas över ”gränserna” och dela erfarenheter och synpunkter som kan driva branschen framåt. På plats var Malin Grant, veterinär epidemiolog och doktorand på SVA/SLU för att presentera forskningsprojektet kring identifierade styrkor och svagheter i fågelinfluensans spår. Från Jordbruksverket deltog Sara Gabrielsson för att redogöra pågående arbetet kring översynen av EU- förordningen om skydd av djur under transport. Från Nederländerna deltog Mike Jansen från Poultry Plan som kommer att ansvara för utvecklingen av produktionsdata i branschen, i den nya plattformen Tuppen 2.0.

Utbildning av last- och plockföretag

Under vintern genomfördes vid två tillfällen under lördagar utbildningen av de last- och plockföretag som är kontrakterade av medlemmarna för att lasta djuren till slakterierna. Utbildningen sker i enlighet med Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd om fjäderfähållning inom lantbruket. Utbildningarna handlar om kunskap om regelverk, djurens fysiologi, behov och beteende, varsam hantering i samband med infångning, lastning och transport samt förebyggande smittskydd.

Utbildningen inkluderar också erfarenhetsdiskussioner med djurskyddsansvariga och representanter från uppfödare samt djurskyddshandläggare från Jordbruksverket och miljörevisorer från HS Certifiering. Lastpersonalen, trots att de inte är medlemmar i Svensk Fågel, är en kritisk del av logistiken från gård till bord. Utbildningen hölls utanför Kalmar och i Katrineholm.

Remisser, utredningar och hearings

- Under året har en rad möten hållits med Livsmedelsverkets och Regeringskansliet angående Livsmedelsverkets kontrollavgifter på slakterianläggningar.
- EU-kommissionen om vissa förfaranden vad gäller frysta livsmedel av animaliskt ursprung.
- Förslag på ändrade djurskyddsföreskrifter för slaktkycklingar angående fukt i stall.
- Stärkt konkurrenskraft för livsmedelsproducenter och ett starkt djurskydd.
- Landsbesök av EU-kommissionen angående resistenta bakterier.
- Förslag på en utvidgad insamling och utlämning av djursjukdata.
- Utvärdering av EU-direktiv 2019/633 om otillbörliga handelsmetoder mellan företag i jordbruks- och livsmedelsförsörjningen.
- En översyn av kontrollorganisationen och finansieringen av kontroll i livsmedelskedjanför att förenkla för företag.
- Beredskapsutredning i primärproduktionen.
- Utredning om livsmedelsberedskap i en ny tid.
- Medverkat i Livsmedelsverket, Jordbruksverket och SVA:s ytterligare uppdrag, att bygga upp en livsmedelsberedskap. inom ramen för det civila försvaret.
- Indikatorer för fasta avgifter.
- Utredning om kamerabevakning för ett bättre djurskydd.
- Föreskrifter om ändring i Livsmedelsverkets föreskrifter om avgifter för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.
- Svenska institutet för standarder (SIS) Operating procedures of chicken slaughtering.
- Jordbruksverkets vägledning angående kumulativ dödlighet.
- Livsmedelsverkets svar på regeringsuppdraget om möjliga konsekvenser för svensk produktion och miljö av att miljöaspekter integrerats i nordiska näringsrekommendationer.
- Livsmedelsverkets uppdaterade generella kostråd för den vuxna befolkningen.
- Livsmedelsverkets förslag om ändring av Livsmedelsverkets föreskrifter om avgifter och berikning.
- Livsmedelsverkets förslag till vägledning angående ursprungsmärkning av kött.
- Riksrevisionens granskning av avgiftsbelagd verksamhet till företag.
- Begäran om ändring av Jordbruksverkets allmänna råd angående upphöjd sittyta för avelsdjur inom slaktkycklingproduktionen.
- Livsmedelsverkets utredning om regelförenkling.
- Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2021:13) om registrering, godkännande, spårbarhet, förflyttning införsel samt export med avseende på djurhälsa (SJVFS 2024:18, JK3)
- Föreskrift om ändring i Jordbruksverkets om biosökerhetsåtgärder samt anmälan och övervakning av djursjukdomar och smittämnen. (2024:30, K12)
- Föreskrift om upphävande av Jordbruksverkets föreskrifter om obligatorisk hälsoövervakning av fjäderfä (K 20).
- Föreskrifter om ändring av Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2007:19, K 104) om obligatorisk salmonellakontroll av fjäderfä
- Utredning om Jordbruksverkets ändring i tolkning av EU-direktivet om djurskydd för slaktkyckling.
- EU:s förslag om ändringar i transportförordningen.
- Översyn av EU:s lagstiftning (2020/687/EG) om bekämpning av epizootier (fågelinfluensa och newcastlesjuka

Internationella konferenser

Nordic Poultry Conference

Den finska fjäderfäorganisationen stod 2024 som värd för den nordiska fjäderfäkonferensen, The Nordic Poultry Conference (NPC) som ägde rum i november. Värdskapet är rullande mellan de olika nordiska länderna och i år var det Finlands tur. Många intressanta föreläsare och deltagare närvarade och såväl forskare, experter, rådgivare fanns med bland deltagarna. Intressanta utställare och senaste forskningsrönen redovisades på plats på denna stora nordiska happening. Anna Silvera presenterade den svenska studien kring kycklingars rörelsemönster.

Inför konferensen hjälpte den nordiska styrgruppen till (som består av representanter från de nordiska branschorganisationerna) att lyfta intressanta och aktuella frågor att behandla under konferensen. Ett förmöte hålls på våren och då passar man också på att diskutera övriga aktuella och gemensamma frågor som finns inom fjäderfäbranschen.

Poultry Veterinary Study Group (PVSG) - Internationell veterinärkonferens

Veterinärkonferenser för fältverksamma fjäderfäveterinärer inom EU hålls två gånger per år. Från Sverige deltog veterinär Pia Gustavsson tillsammans med Eva Berndtson, veterinär på SweHatch och avgående ordförande. Under 2024 var fokus vid mötena fortsatta diskussioner kring hur olika länder hanterar fågelinfluensa.

AVEC – branschens paraplyorganisation inom EU

Avec företräder matfågelproduktionen inom EU. Förutom att företräda branschen i de europeiska och internationella sammanhangen fokuserar organisationen på frågor som rör djurhälsa, djurvälfärd, livsmedelssäkerhet samt hållbarhet och handel. Sekretariatet i AVEC är placerat i Bryssel och består av Birthe Steenberg, generalsekreteraren, Paul-Henri Lava, senior sakrådgivare, NadiaKhaldoune, sakrådgivare, Federica Chiarella, projektansvarig och Maria Nikolaidi, kommunikationsansvarig.

Den holländske ledamoten och ordförande för AVEC, Gert-Jan Oplaat, öppnade i september AVEC:s 66:e Generalförsamling i Brugge, Belgien där den belgiska organisationen VIP-België vzw stod som värd inför 200 deltagare från den europeiska matfågelbranschen. Som huvudtema ”The Importance of Trade in a Changing World”I inledde ordförande om ett trängande behov av en starkare europeisk strategi för handel och livsmedelsförsörjning i ljuset av anslutningssamtalen för Ukraina och det kontroversiella Mercosur-avtalet.

ELPHA - kläckäggsproduktion och handel med kläckägg

Svensk Fågel är medlemmar i European Live Poultry and Hatching Egg som företräder den europeiska kläckäggsproduktionen inom EU. ELPHA bevakar främst frågor som rör handel och export, djurhälsa, djurvälfärd och genetik. Ordförande är Wout van Wolfswinkel, commercial manager, De Heus Voeders B.V. Elpha delar kansliet med AVEC. Årsstämman hölls i år i Barcelona där bland annat fågelinfluensa och den nya transportförordningen aktualiserades.

WPSA - verkar globalt

The World’s Poultry Science Association (WPSA) är en världsomspännande förening med syftet att aktivt arbeta för att främja samarbete mellan fjäderfäforskning och näring. Årligen hålls konferenser och seminarier på internationell nivå. WPSA har cirka 7 000 medlemmar världen över och firade 2012 sitt 100-årsjubileum.

Nationella sektioner av WPSA finns i ett 60-tal länder, inklusive Sverige. I styrelsen för Svenska WPSA är matfågel-

näringen representerad av Hanna Bradley från Aviagen SweChick och Anna Silvera från Svensk Fågel.

Information om kommande konferenser inom WPSAs regi finns på www.wpsa.com. Svenska WPSA utlyser årligen ett resestipendium för deltagande på något arrangemang som WPSA ordnar.

European Poultry Conference (EPC)

Den 16:e Europeiska Fjäderfäkonferensen (EPC) ägde rum i Valencia, som organiserades av Asociación Española de Ciencia Avícola (AECA), den spanska grenen av World's Poultry Science Association (WPSA). Konferensen samlade över 2000 deltagare från hela världen, vilket gjorde det till ett av de största evenemangen i världen inom fjäderfäbranschen under 2024.

Konferensen fokuserade på aktuella utmaningar och framsteg inom fjäderfäsektorn, med särskild tonvikt på hållbarhet, djurvälfärd och teknologiska innovationer. Det vetenskapliga programmet innehöll sex plenarsessioner med 13 huvudtalare, parallella sessioner med över 200 korta muntliga presentationer och mer än 300 posterpresentationer. Dessa sessioner täckte ämnen som fysiologi, avel och genetik, inkubation och fertilitet, management och smart jordbruk, hälsa, nutrition och välfärd hos fjäderfä. EPC är en betydande plattform för att dela kunskap mellan länder, forskare och branschfolk samt diskutera framtida riktningar inom fjäderfävetenskap och industri, med fokus på hållbarhet, innovation och samarbete.

International Poultry Conference (IPC)

Det har gått mer än 15 år sedan den första internationella konferensen inom fjäderfäbranschen International Poultry Conference (IPC) ägde rum som hölls i Utrecht i samband med VIV Europe. Då deltog cirka 20 representanter från länder som Ryssland, USA, Brasilien och Kina, samt ett antal europeiska länder. Sverige och Finland deltog också, men mötet var mycket förvirrande på grund av språkbarriären. Nu, 15 år senare, när Sverige återigen är närvarande tillsammans med danska, nederländska och belgiska kollegor, har konferensen utvecklats enormt med ett fast sekretariat, ordförande och vice ordförande. 160 deltagare från 28 länder runt om i världen deltog på konferensen i Buenos Aires i Argentina. Gemensamma utmaningar som fjäderfässjukdomar, livsmedelsförsörjning och felaktig information om uppfödning och produktion diskuterades, men framför allt var fågelinfluensa och antibiotikaresistens i fokus under årets IPC där Sverige deltog.

Malin Hedberg tilldelades Prevents Arbetsmiljöstipendium för sitt arbete

Nytt i branschen och hos medlemsföretagen

Guldfågeln tilldelas stipendium

Efter flera år med ett ökande antal olycksfall lyckades Guldfågeln vända trenden. Avgörande för att lyckas har varit att skapa engagemang hos medarbetarna och förståelse för att alla spelar en viktig roll i arbetsmiljöarbetet. Medarbetaren Malin Hedberg, som drivit många av insatserna på anläggningen tilldelades Prevents Arbetsmiljöstipendium för sitt arbete.

Lantmännens Gooh-produkter till Atria Sweden och samarbete med Matmissionen

Atria Sweden köpte under året den svenska färdigrättsverksamheten Gooh, där ett flertal svenska kycklingprodukter ingår och vars tillverkning sker i Järna, söder om Stockholm.

Genom ett donatoravtal med Matmissionen ska Atria minska matsvinnet vid sina sju fabriker, varav kyckling bland annat tillverkas. I Stadsmissionens sociala matbutiker får medlemmar handla mat till låga priser.

Kronfågel minskar sina utsläpp snabbare än förväntat

Kronfågel har implementerat flera viktiga initiativ som resulterat i att sina utsläpp har minskat med 42 procent 2023 från basåret 2021 i den egna produktionen. Exempelvis har man ersatt en stor del av konsumtionen av bränsleolja med fjärrvärme och produktionsanläggningens kylsystem har förbättrats, vilket lett till minskad användning av torris vid kylning.

Dessa insatser är en del av företagets omfattande hållbarhetsstrategi som syftar till att minska klimatpåverkan genom hela värdekedjan och koldioxidutsläppen i den egna produktionen har därmed minskat snabbare än förväntat.

Brasilien inför självembargo

Brasilien meddelade om en frivillig avstängning av export av kycklingkött, ägg och fågelprodukter efter ett utbrott av Newcastlesjuka på en gård i staden Anta Gorda, Rio Grande do Sul. Detta självembargo kan påverka uppåt till 60 000 ton kyckling per månad på internationell handel.

Kommunikation

Under 2024 har Svensk Fågel arbetat vidare med att sprida kunskap om svensk kyckling och kalkon. Genom olika kommunikationsinsatser, kampanjer och en stärkt digital närvaro har Svensk Fågel informerat både konsumenter, beslutsfattare och branschen. Särskilt fokus har lagts på djurvälfärd, hållbarhet och livsmedelsproduktion.

Den nya hemsidan, tillsammans med ökad aktivitet i sociala medier och pressutspel, har bidragit till att lyfta viktiga frågor och öka kännedomen om Svensk Fågels arbete.

Svensk Matfågeldag

I april anordnade Svensk Fågel Svensk Matfågeldag – en branschdag för samarbetspartners, myndigheter och medlemmars kunder. Syftet var att informera deltagarna om de framtida trenderna, utmaningarna och möjligheterna inom svensk matfågelproduktion.

Under dagen presenterades Svensk Fågels olika program tillsammans med en analys av marknadsläget i Sverige, EU och globalt. Projektet Stärkt smittskydd på gård lyftes fram, liksom att djuromsorgsprogrammet omfattar hela värdekedjan. En av föreläsarna bjöd på en historisk tillbakablick på avelsarbetet – från den ursprungliga djungelhönan till dagens moderna kycklingraser. Dagen avrundades med en genomgång av aktuell forskning och pågående projekt inom branschen. Matfågeldagen hölls på Svensk Fågels kansli i Stadshagen, det blev en lyckad dag med diskussioner, nätverkade och kunskapsbyte.

Därför vill svenska folket äta svensk kyckling:

Gynna svenska bönder
Tryggt med svenskt
Ingen antibiotika
Bättre djuromsorg

Årlig konsumentundersökning

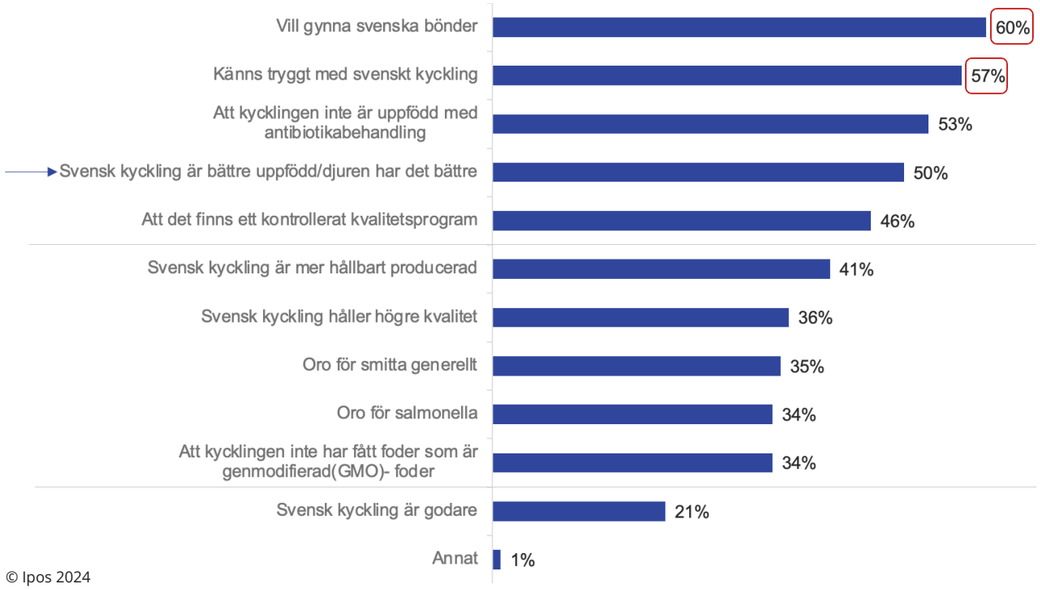
I en Novus-undersökning från januari 2024 framkom att förtroendet för den svenska kycklingen är mycket högre än för den importerade och att hela 62 procent av de som väljer svensk kyckling anger att orsaken är att de vill gynna den svenska bonden och lantbruket. Högst förtroende hade med andra ord svensk kyckling och lägst förtroende hade polsk, thailändsk och brasiliansk kyckling. Nära åtta av tio svarade även att man hade för avsikt att bibehålla sin konsumtion samt att även 5 procent avsåg öka sin konsumtion. Nära två av tre svarade även att man åt svensk kyckling varje vecka.

Svensk Fågel har varje år sedan 2012 frågat svenska folket om vad de känner till och tycker om svensk kyckling och kalkon. Konsumentundersökningen täcker in: inköp- och konsumtionsvanor för kyckling, attityd till svensk kyckling, kännedom, attityd och betalningsvilja för märkningen Svensk Fågel samt reklamerinran för Svensk Fågel. Konsumentundersökningen 2024 utfördes av Ipsos, på uppdrag av Svensk Fågel.

Undersökningen visar att ursprunget och att kycklingen är svensk är viktigt för konsumenterna (över 70 procent anger detta). Främsta skälet till att välja svenskt är att stödja den svenska bonden och därmed svensk livsmedelsproduktion. Även faktorer som tryggt och låg användning av antibiotika samt bättre djuruppfödning är viktiga skäl till att välja svenskt.

Undersökningen visar på fortsatt hög kännedom för Svensk Fågels blågula kvalitetsmärke, den Gula Pippin. Hela 94 procent känner till Svensk Fågel varav närmare 70 procent mycket eller ganska väl och nästan lika många (65 procent) anger att de har ett högt eller mycket högt förtroende för märkningen.

Vad är det som gör att du tycker att det är viktigt att kyckling är svensk?

© Ipos 2024
Bas: Mycket + ganska viktigt att kycklingen är svensk n= 758

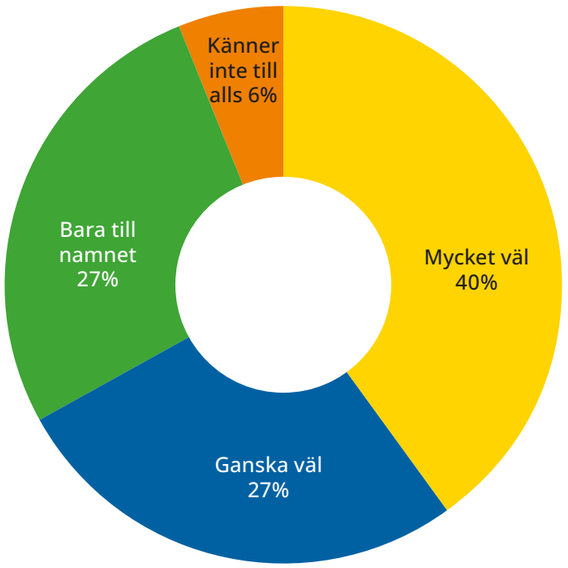
66%
vill att maten i skola och förskola ska vara svensk för att stödja det svenska lantbruket

73 % av de tillfrågade anser att det är viktigt att skolmaten tillagas av svenska råvaror. Dessutom uppger 66 % att de vill att maten i skola och förskola ska vara svensk för att stödja det svenska lantbruket. Kyckling är fortsatt den råvara som flest anser är viktigast att den är svensk. Samtidigt syns en svag ökning över tid av uppfattningen att skolmaten inte får bli för kostsam.

En ny fråga i 2024 års konsumentundersökning var: *”I vilken grad instämmer du i följande påstående om kyckling som livsmedel?”* De svarsalternativ som erbjöds var: *”Är gott”, ”Är ett bra protein”, ”Är hälsosamt” och ”Är ett miljömässigt hållbart val”.*

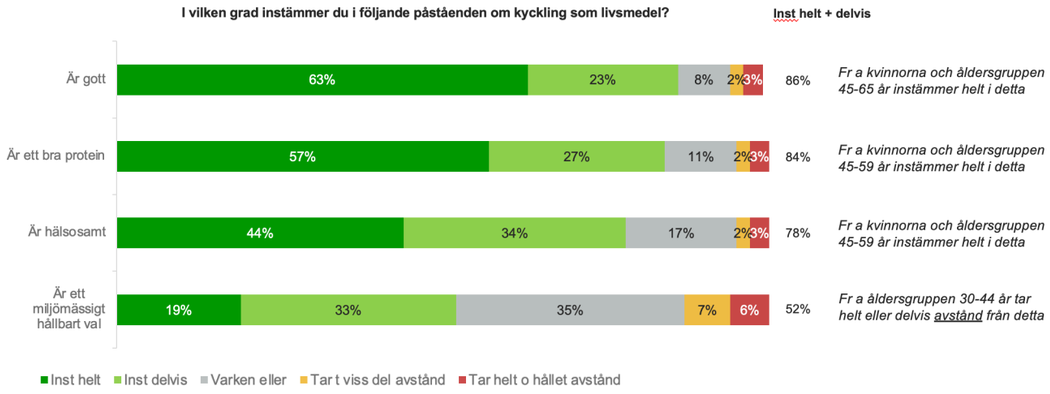
Resultaten visar att en klar majoritet av svenskarna anser att kyckling är gott, hälsosamt och ett bra protein. Framför allt kvinnor och personer över 45 år instämmer i detta. Kvinnor samt åldersgruppen 45–59 år instämmer helt i betydligt högre grad än andra, och när det gäller påståendet att kyckling är gott, är även de som är 60–65 år särskilt positiva.

Känner du till/har sett denna märkning?

Kvinnor och åldersgruppen 45-59 år har den mest positiva attityden till kyckling som livsmedel.

Matfågelrapporten 2024 – Fokus på hållbar djuromsorg

I Matfågelrapporten samlar Svensk Fågel den senaste statistiken och fakta om svensk uppfödning av kyckling och kalkon.

Årets upplaga av Matfågelrapporten lyfte fram hållbar djuromsorg som en central del av svensk kyckling- och kalkonuppfödning. Rapporten belyste den svenska modellen, som på ett unikt sätt kombinerar hög djurvälfärd, låg antibiotikaanvändning och livsmedelssäkerhet genom hela värdekedjan.

Bland rapportens inslag lyftes Svensk Fågels Fotohälsoprogram fram, ett initiativ utvecklat tillsammans med Sveriges lantbruksuniversitet. Programmet fick 2024 internationellt erkännande av det europeiska nätverksprojektet BroilerNet, som uppmärksammade det som ett ledande initiativ inom djurvälfärd.

Vidare presenterades en ny studie från forskningsinstitutet RISE, som visar att majoriteten av svenska kycklingar har ett mycket bra rörelsemönster. Kartläggningen, genomförd under 2023, är en del av det långsiktiga arbetet med hållbar djuromsorg och var ett av de centrala avsnitten i rapporten.

Rapporten lyfte även den låga antibiotikaanvändningen i svensk matfågeluppfödning och dess betydelse för ökad livsmedelssäkerhet. Flera branschpersoner med olika befattningar intervjuades för att ge en bredare bild av ämnet.

Matfågelrapporten lanserades under ett välbesökt lunchseminarium på Svensk Fågels kansli, där personer från branschen gav en djupgående analys av rapportens resultat och diskuterade aktuella framsteg och utmaningar inom hållbar djuromsorg.

Detta var andra året som Svensk Fågel tog fram Matfågelrapporten.

Projektet Kycklingskolan.se

I maj månad påbörjade Svensk Fågel ett samarbete med kommunikationsbyrån KKM för att ge skolorna en nyanserad och faktabaserad kunskap om uppfödning och produktion av svensk kyckling. Projektet blev Kycklingskolan.se en ny hemsidan, fristående från Svensk Fågels befintliga. På Kycklingskolan finns det en sida för elever och en sida för lärare. Sidan publicerades i november och har fått ett fint mottagande.

Kycklingskolan.se är framtagen för att det ska bli enklare för lärare att integrera frågor om hälsa, hållbarhet och kultur i undervisningen. Plattformen är anpassad för flera skolämnen, såsom biologi, samhällskunskap, hem- och konsumentkunskap samt svenska, och syftar till att visa hur matval kan påverka både individen och miljön.

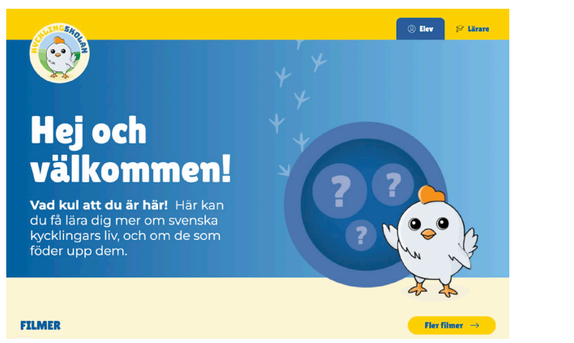
Innehållet på Kycklingskolan.se inkluderar bland annat faktatexter och filmer som fördjupar förståelsen för kycklingens betydelse i kost och miljö, recept och matlagningsguider som är enkla och pedagogiska att använda i klassrummet. Men även quiz och interaktiva elevsidor där eleverna själva kan upptäcka och lära sig på ett engagerande sätt.

Materialet belyser kopplingen mellan mat och centrala samhällsfrågor, såsom klimatpåverkan och integration. Eleverna får reflektera över sina matval och diskutera frågor som hälsa, miljö och kulturell mångfald. Kreativa uppgifter, som att skapa affischer eller menyförslag, stärker elevernas förmåga att uttrycka sig och fatta medvetna beslut.

Kycklingskolan bygger på en interaktiv metod som engagerar eleverna genom dialog, reflektion och praktiska övningar. Lektionerna är förankrade i skolans läroplan och avslutas med diskussionsuppgifter som fördjupar elevernas förståelse och stärker deras förmåga att samarbeta och kommunicera.

Via kycklingskolan.se kan lärarna anmäla sin klass till ett virtuellt studiebesök där eleverna får titta in i kyckling- eller kalkonstallet.

Ultunas näringslivsdag

I november deltog Svensk Fågel på Ultunas näringslivsdag, en arbetsmarknadsmässa anordnad av Ultuna Studentkår vid Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Evenemanget inriktar sig på att skapa möten mellan arbetsgivare och studenter, och ge en möjlighet att diskutera praktikplatser, ex-jobb och framtida karriärmöjligheter.
Svensk Fågels hade två personer från kansliet med under dagen samt kycklingbönderna Anna Kihlén Larsson och Arvid Tunemar. För Svensk Fågel var det särskilt värdefullt att ha med Anna och Arvid, som själva är tidigare Ultuna-studenter. De bidrog med sina personliga erfarenheter och kunskaper om livet som kycklinguppfödare, vilket skapade stort engagemang bland studenterna.

Montern från Svensk Fågel blev snabbt en samlingspunkt under dagen. Svensk Fågel hade med sig informationsmaterial och ett interaktivt spel som visade sig vara mycket populärt bland besökarna. I spelet utmanades studenterna att på tid sätta ihop olika kycklingdelar – en övning som inte bara testade snabbhet utan också kunskap om anatomi och produktkännedom. Trots att uppgiften var knepig, lockade den fram många skratt och nyfikna frågor.

En återkommande fråga från studenterna var varför fjäderfä inte får större utrymme i utbildningarna vid SLU. Många uttryckte ett starkt intresse för branschen och efterfrågade fler inslag om kyckling och kalkon i kurserna.

Ultuna Näringslivsdag blev ett värdefullt evenemang för Svensk Fågel att sprida kunskap och inspirera studenter att arbeta inom fjäderfänäringen i framtiden.

Debatt och opinionsbildning

Under 2024 har Svensk Fågel har debatterat vikten av hög djurvälfärd, låg antibiotikaanvändning och stärkt livsmedelssäkerhet, samtidigt som Svensk Fågel har varnat för konsekvenserna av ökad import. En stor del av opinionen har även handlat om behovet av rättvis salmonellaersättning till svenska kycklingbönder, där Svensk Fågel har krävt politiska åtgärder för att säkerställa fortsatt trygg och säker kycklingproduktion i Sverige.

Debattartiklar:

1. Halländskt lantbruk urholkas
2. Vem tar ansvaret för ett hållbart svenskt jordbruk?
3. Lantbruket i Kalmar län urholkas
4. Insändare: Livsmedelsberedskapen i Blekinge äventyras
5. Lantbruket i Blekinge urholkas
6. Lantbruket i Sörmland urholkas, beredskapen äventyras
7. Livsmedelsberedskapen äventyras: Skånskt lantbruk urholkas
8. Kycklingbönder: Skånsk lantbruk urholkas och livsmedelsberedskapen urholkas
9. Livsmedelsberedskapen äventyras och lantbruket i Värmland urholkas
10. Varför särbehandlas Sveriges kycklingbönder?
11. Vi måste få samma möjligheter som övriga kycklingbönder i EU
12. Blekinges kycklingbönder måste få samma möjligheter som andra bönder i EU
13. Dags att länets kycklingbönder får samma möjligheter som övriga kycklingbönder i EU
14. En rättvis fördelning av resurserna vid utbrott
15. Vi säger blankt nej till mer administration ute på gårdarna
16. Ge kycklingbönderna rättvisa möjligheter

Pressmeddelande:

1. Kyckling i skolan – så fungerar svensk kycklinguppfödning
2. Högt förtroende för svensk kyckling: Nytt och unikt Djuromsorgsprogram för avelsdjur
3. Svenska folket väljer svensk kyckling: Men lågpriskyckling hotar bönderna
4. Svensk Fågels Fothälsoprogram korat som Champions inom djurvälfärd av BroilerNets expertgrupp
5. Positiva nyheter för fjäderfäsektorn: Svensk Fågel välkomnar utredningens förslag för animalieproduktion med hög konkurrenskraft och gott djurskydd
6. Livsmedel har blivit en strategisk resurs som EU måste värna om
7. Svensk Fågel presenterar Matfågelrapporten 2024 – Fokus på hållbar
8. Ny undersökning: Ökning för svensk färsk kyckling
9. Svensk Fågel lanserar Kycklingskolan.se

Native, film, TV och rörligt material

Svensk Fågel har under 2024 fortsatt att använda och sprida filmer som producerats under tidigare år för att stärka kommunikationen kring hållbarhet, hälsa och värdet av svensk kyckling.

Under våren visades filmerna ”Hållbarhet – vårt ansvar” och ”Kyckling är bra och hälsosam mat”, medan höstens fokus låg på ”Svensk kyckling ger dig mycket protein för pengarna”. Filmerna har distribuerats via Instagram, Facebook, YouTube och TV4 Play, där de anpassats efter plattformens format med längder på 6, 15 eller 30 sekunder.

Genom denna digitala närvaro har Svensk Fågel fortsatt att sprida sina budskap och nått ut till en bred publik.

Svensk Fågel sprang tjejmilen med representanter från branschen

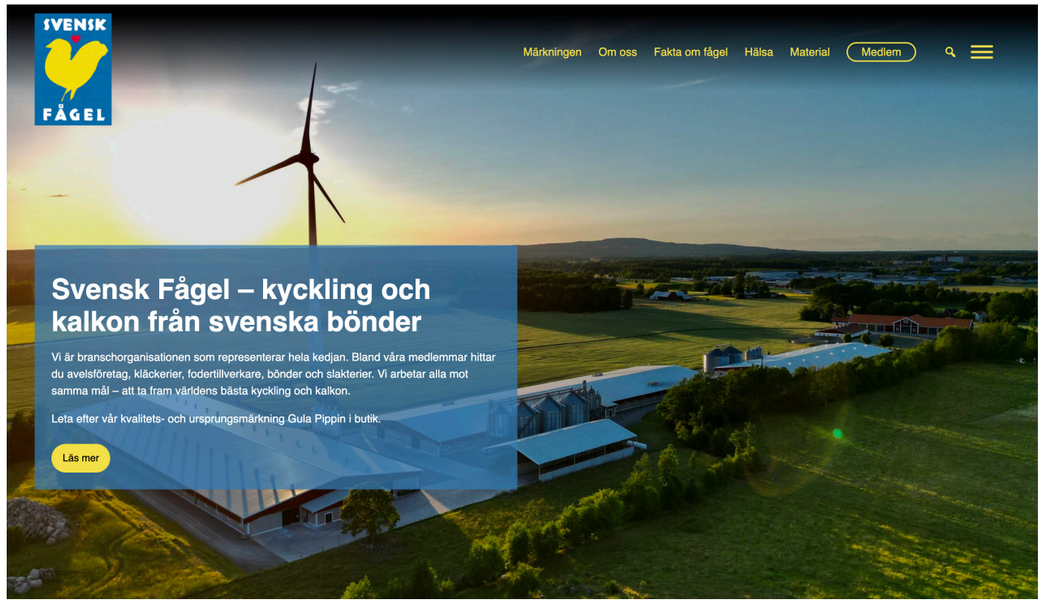
Den 31 augusti firade Tjejmilen 40 år, och flera representanter från branschen deltog i loppet. Svensk Fågel var på plats och organiserade aktiviteter inför och efter loppet. Medlemmar och representanter från Guldfågel, Kronfågel och Scandi Standard sprang tillsammans i Svensk Fågels karakteristiska gula tröjor, med Svensk Fågels logga och budskapet ”Kolla efter Gula Pippin” på ryggen. Det blev en lyckad dag där alla deltagare, fyllda med energi och glädje, tog sig i mål.

Fjäderfätidningen

Medlemstidningen för Svensk Fågel fortsätter att ges ut av Lime förlag med Agneta Lilliehöök som chefredaktör med målet att publicera åtta nummer per år.

DEBATT UPPDATERAD: 8 AUGUSTI
Varför särbehandlas Sveriges kycklingbönder?
Varför särbehandlas Sveriges kycklingbönder när våra kycklingar drabbas av salmonella?
ANIMALIEPRODUKTION UPPDATERAD: 12 AUGUSTI
Därför får kycklinguppfödare ingen salmonellaersättning
Svenska kycklingproducenter får ingen ersättning av staten vid ett salmonellautbrott. Något alla andra djurägare har rätt till. – Obegripligt, anser Svensk Fågels vd Maria Donis.
En rättvis fördelning av resurserna vid utbrott
Debatt: Länge verksam i branschen har jag sedan lång tid förundrats över varför mina medlemmar särbehandlas när våra medlemmars kycklingar drabbas av salmonella?
DEBATT
Ge kycklingbönderna rättvisa möjligheter
Nu är det hög tid att landsbygdsminister Peter Kullgren och finansminister Elisabeth Svantesson ger oss kycklingbönder samma konkurrensmöjligheter som övriga kött- och äggproducerande bönder i Sverige, skriver Ulrik Helgstrand ordförande i Svensk fågel.
Publicerad: 14 november 2024, 13:19
Spara
Debattredaktionen
Text

Hemsidan

Svensk Fågel beslutade under våren att bygga en ny hemsida för att modernisera och förbättra användarupplevelsen. Den tidigare hemsidan behövde uppdateras med nya funktioner, och fokus har varit på att skapa en mer användarvänlig plattform.

Den nya hemsidan gör det enklare för besökare att snabbt hitta det de söker. Dessutom har den fått en responsiv design som säkerställer en optimal upplevelse oavsett om man besöker sidan via dator, mobil eller surfplatta.

Vid utvecklingen har även visuell attraktionskraft och SEO-optimering varit centrala aspekter. En tilltalande design stärker varumärkets professionalitet och trovärdighet, medan sökmotoroptimering bidrar till att fler hittar rätt information.

Slutligen har all information på hemsidan uppdaterats för att säkerställa att den är aktuell, relevant och korrekt. Den nya hemsidan lanserades i december.

Sociala medier

Svensk Fågel är aktiv på Instagram, Facebook, LinkedIn och YouTube för att sprida kunskap och insikt om verksamheten. Under 2024 har fokus legat på att regelbundet publicera innehåll på Instagram och Facebook, där bland annat initiativet "Veckans bonde" introducerades – ett uppskattat inslag som presenterar branschens bönder och deras arbete.

På LinkedIn har Svensk Fågel främst delat pressmeddelanden och artiklar relaterade till branschen och organisationen. YouTube-kanalen innehåller ett brett utbud av filmer, och även om inga nya videor har publicerats under året, har befintligt material fortsatt att användas i olika sammanhang.

För att stärka den digitala synligheten har Svensk Fågel löpande marknadsfört inlägg på sociala medier och investerat i native-annonsering för att nå ut bredare och öka engagemanget. I den årliga konsumentundersökningen gjord av Ipsos på uppdrag av svensk fågel trodde 17% att de sett reklam från Svensk Fågel på TikTok trots att Svensk Fågel inte finns där.

VECKANS BONDE

Svensk Fågels kansli

Svensk Fågel hyr kontorsplats på LRF:s huvudkontor i Stockholm, Franzéngatan 1B.

MARIA DONIS, VD

Övergripande ansvar för kansliets verksamhet.

PERNILLA ASPERNÄS, KANSLICHEF

Pernilla är utbildad lantmästare i grunden och har hand om ekonomi, projektredovisning, medlemsfrågor och allmän administration på Svensk Fågel.

PIA GUSTAVSSON, LEG VET.

Pia ansvarar för de veterinära frågorna i branschen och för de program som drivs inom Svensk Fågel avseende Förebyggande smittskydd på gård, Campylobacter, KC-programmet och resistensövervakning.

ANNA SILVERA, AGRONOM OCH FIL.DR. I ETOLOGI OCH DJURSKYDD, HÅLLBARHETSSTRATEG

Anna ansvarar för och bevakar frågor som rör hållbarhet och djuromsorg samt arbetar med projektledning.

JONAS ALMGREN, PRODUKTIONSSTRATEG

Jonas ansvarar för och bevakar frågor som rör produktionsrelaterade frågor i branschen med fokus på fältrelaterade frågor som rör djuromsorg och djurvälfärd samt uppföljning av revision och rikslikning.

SOFIA SELLERT PEHRSSON, KOMMUNIKATIONSANSVARIG

Sofia ansvarar för de övergripande kommunikationsfrågorna på kansliet samt Svensk Fågels hemsida, sociala medier, skolplattformen och de övergripande PR och pressaktiviteterna.

LIME FÖRLAG, PRODUKTIONSBOLAG BAKOM TIDNINGEN FJÄDERFÄ

Ansvar för Svensk Fågels medlemstidning Fjäderfä fr om med 2020. Tidningen ägs av Svenska Ägg och ges ut i samarbete med Svensk Fågel.

IT-KONSULTFÖRETAGET AGRIPRIM

Supportar de tekniska lösningarna för TUPPEN®.

Arbetsgrupper utvecklar och förbättrar

INOM BRANSCHEN finns ett antal arbetsgrupper som tillsammans med kansliet arbetar med specifika frågor. I flera av dessa grupper sitter representanter från Svensk Fågel tillsammans med företrädare för olika myndigheter och verk. Syftet med samarbetet är att ständigt utveckla och förbättra Svensk Fågels verksamhet.

SVENSK FÅGEL ARBETAR I FÖLJANDE GRUPPER:

FODERGRUPPEN

Behandlar foderfrågor som riktar sig specifikt till matfågelbranschen.

UPPFÖDARGRUPPEN

Behandlar frågor som är av intresse för uppfödare. Sammankallande är ordförande i Svensk Fågel.

SLAKTGRUPPEN

Behandlar frågor kring kyckling- och kalkonproduktion som rör ankomst till och från anläggning samt fram till butik. Sammankallande är vice ordförande i Svensk Fågel.

KLÄCKERIGRUPPEN

Kläckerigruppen bildades i samband med Svensk Fågels årsstämma i Falkenberg. Gruppen har tillsammans med Pia Gustavsson och Maria Donis träffats vid två tillfällen utöver premiärmötet.

KOMMUNIKATIONSGRUPPEN

Gruppen består av medlemsföretagens kommunikatörer och har haft ett möte under året.

MARKNADSFÖRINGSGRUPPEN

Gruppen beslutar kring Svensk Fågels övergripande marknadsföringskampanjer.

MÄRKNINGSGRUPPEN

Gruppen beslutar om kriterier som är kopplade till Svensk Fågel-märket.

UPPHANDLARGRUPPEN

Företrädare från medlemsföretagen bistår kansliet med underlag när det gäller frågor inom offentlig sektor och restaurangmåltider.

GRUPPEN FÖR DJUROMSORG VID LASTNING, TRANSPORT OCH SLAKT

Djurskyddssansvariga på slakteriet tillsammans med företrädare från plockföretagen har upprättat en arbetsgrupp, med målet att tillsammans dela med sig av kompetens, erfarenheter och upprätta delmål i arbetet för att minska förekomsten av skador på kycklingarna i samband med lastning och transport. Sammankallande är Jonas Almgren.

KONTROLLSEKTIONEN

Kontrollsektionens uppgifter är att utse rikslikare och kontrollveterinärer. Vidare ska kontrollsektionen sammanställa och följa upp resultaten från besiktningar och årliga kontroller inom det officiella kontrollprogrammet. Kontrollsektionen ska även föreslå och följa upp lämpliga förbättringar och kompetenshöjande åtgärder inom näringen, baserade på resultat från besiktningar och kontroller inom programmet. Kontrollsektionen för Svensk Fågels officiella kontrollprogram består av VD och ordförande i Svensk Fågel, Svensk Fågels veterinär, en representant för Agria Djurförsäkringar, en representant för djuransvariga på Svensk Fågels medlemsslakterier samt två kycklinguppfödare. Övrig expertis kallas in vid behov.

FORSKNINGSGRUPPEN

Svensk Fågels forskningsgrupp inhämtar och sammanställer näringens behov av forskningsprojekt. Denna sammanställning används för att initiera och förmedla behov till forskare, myndigheter och andra av relevans. Grupper består av representanter från kansliet, uppfödare och medlemsföretagen.

FÖRENINGEN FÖR SMITTSKYDDSKONTROLL AV FJÄDERFÄ

Branschorganisationerna Svensk Fågel och SFS-Svenska Ägg bildade i december 1994, tillsammans med andra fjäderfäorganisationer och föreningar i Sverige, en gemensam förening, Föreningen för smittskyddskontroll av fjäderfä, SSK. Föreningen har bildats för att aktörer och organisationer i fjäderfäbranschen ska kunna handla med kläckägg och levande fjäderfä under kontrollerande former, med bibehållande av det goda smittskyddsläget som Sverige uppnått.

STIFTELSEN SVENSKA KYCKLINGUPPFÖDARE

Denna fristående stiftelse ska stödja och utveckla svensk kycklinguppfödning i samklang med såväl konsumenternas förväntningar som samhällets övriga krav och regler beträffande kvalitet och miljömål.

Svensk Fågel samarbetar med flera veterinärer.

VETERINÄRER INOM BRANSCHEN

Följande anlitas som besättnings- och salmonellakontrollveterinärer:

- Eva Berndtson
- Anna Birgersson
- David Karlsson
- Marike Gunnarsson
- Tomasz Dzieciolowski
- Johannes Bendel Möller
- Magnus Algotsson
- Stina Roupé
- Charlotte Hällnevik
- Caroline Lundqvist
- Åsa Lundberg
- Elin Larsson
- Johanna Nyström
- Johnny Lindgren
- Lovisa Snygg
- Oskar Maxon

ÖVRIGA SAMMANKOMSTER

- Branschmöten
- Arbetsutskott
- Styrelsemöten
- Uppfödarmöten
- Stämman

Olika grupper kan bildas beroende på vilka frågor som ska behandlas. Grupperna kan vara fasta eller drivas i projektform och upplösas när frågan är färdigbehandlad.

Bolags- och föreningsstämman äger rum torsdagen den 20 mars 2025 på Lundsbrunn Resort & Spa.

MEDLEMMAR I SVENSK FÅGEL

Under året har 4 st nya medlemsföretag tillkommit.

Styrelsen i Svensk Fågel

UPPFÖDARE

Ulrik Helgstrand
(ordförande)

Jens Christensen

Arvid Tunemar

SLAKTERIFÖRETAG

Martin Starkman

Peter Andersson
(vice ordförande)

Juha Sarkkinen

KLÄCKERIFÖRETAG

Ola Andersson

Nina Yngwe

FODERTILLVERKNING

Sven Hellberg

SVENSK FÅGEL

Maria Donis
VD Svensk Fågel

SUPPLEANTER TILL UPPFÖDARE

Eskil Svensson
Frida Ottersten
Sara Johansson

SUPPLEANTER TILL KLÄCKERIFÖRETAG

Torbjörn Persson
Magnus Swalander

SUPPLEANTER TILL SLAKTERIFÖRETAG

Johan Andersson
Johan Ekerot
Daniel Magnusson

SUPPLEANT TILL FODERTILLVERKNING

Fredrik Reis

REVISOR

Johan Morales, Motala Revisionsbyrå

LEKMANNAREVISOR

Ulf Danielsson

SUPPLEANT TILL REVISORN

Sture Larsson

SUPPLEANT TILL LEKMANNAREVISORN

Henrik Weijber

FÖRENINGEN SVENSK FÅGEL
ORG.NR 802000-4415

Resultaträkning

	Not	2024-01-01 -2024-12-31	2023-01-01 -2023-12-31
Föreningens intäkter			
Medlemsavgifter		75 950	72 600
Summa föreningens intäkter		**75 950**	**72 600**
Föreningens kostnader			
Övriga externa kostnader		-59 384	-54 563
Summa föreningens kostnader		**-59 384**	**-54 563**
Rörelseresultat		**16 566**	**18 037**
Resultat efter finansiella poster		**16 566**	**18 037**
Resultat före skatt		**16 566**	**18 037**
Årets resultat		**16 566**	**18 037**

FÖRENINGEN SVENSK FÅGEL

FÖRENINGEN SVENSK FÅGEL
ORG.NR 802000-4415

Balansräkning

	Not	2024-12-31	2023-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	2,3	155 000	155 000
Fordringar hos koncernföretag	4	1 322 022	1 303 572
Andra långfristiga värdepappersinnehav	5	837 317	837 317
Summa finansiella anläggningstillgångar		**2 314 339**	**2 295 889**
Summa anläggningstillgångar		**2 314 339**	**2 295 889**
Omsättningstillgångar			
Kassa och bank			
Kassa och bank		22 056	22 940
Summa kassa och bank		**22 056**	**26 940**
Summa omsättningstillgångar		**22 056**	**23 940**
SUMMA TILLGÅNGAR		**2 336 395**	**2 319 829**

FÖRENINGEN SVENSK FÅGEL
ORG.NR 802000-4415

Balansräkning

	Not	2024-12-31	2023-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital vid räkenskapsårets början		2 319 829	2 301 792
Årets resultat		16 566	18 037
Eget kapital vid räkenskapsårets slut		**2 336 395**	**2 319 829**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**2 336 395**	**2 319 829**

SVENSK FÅGEL SERVICE AB
ORG.NR 556134-3616

Resultaträkning

	Not	2024-01-01 -2024-12-31	2023-01-01 -2023-12-31
Rörelseintäkter, lagerförändringar m. m.			
Nettoomsättning		17 415 806	20 553 183
Övriga rörelseintäkter		8 221 157	5 941 983
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.		**25 636 963**	**26 495 166**
Rörelsekostnader			
Övriga externa kostnader		-17 633 015	-18 368 003
Personalkostnader	2	-7 895 141	-7 943 031
Övriga rörelsekostnader		-171	0
Summa rörelsekostnader		**-25 528 327**	**-26 311 034**
Rörelseresultat		**108 636**	**184 132**
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		428	864
Räntekostnader och liknande resultatposter		0	-79
Summa finansiella poster		**428**	**785**
Resultat efter finansiella poster		**109 064**	**184 917**
Resultat före skatt		**109 064**	**184 917**
Skatter			
Skatt på årets resultat		-36 896	-57 352
Årets resultat		**72 168**	**127 565**

SVENSK FÅGEL SERVICE AB

SVENSK FÅGEL SERVICE AB
ORG.NR 556134-3616

Balansräkning

	Not	2024-12-31	2023-12-31
TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		3 003 875	4 622 611
Övriga fordringar		31 505	3 931
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		2 488 075	1 309 157
Summa kortfristiga fordringar		**5 523 437**	**5 935 699**
Kassa och bank			
Kassa och bank		2 309 146	3 663 384
Summa kassa och bank		**2 309 146**	**3 663 384**
Summa omsättningstillgångar		**7 832 583**	**9 599 083**
SUMMA TILLGÅNGAR		**7 832 583**	**9 599 083**

SVENSK FÅGEL SERVICE AB
ORG.NR 556134-3616

Balansräkning

	Not	2024-12-31	2023-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		100 000	100 000
Reservfond		20 000	20 000
Summa bundet eget kapital		**120 000**	**120 000**
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		582 553	454 988
Årets resultat		72 168	127 565
Summa fritt eget kapital		**654 721**	**582 553**
Summa eget kapital		**774 721**	**702 553**
Långfristiga skulder			
Skulder till koncernföretag		1 322 022	1 303 572
Summa långfristiga skulder		**1 322 022**	**1 303 572**
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 924 447	3 872 202
Skatteskulder		38 439	58 584
Övriga skulder		353 514	542 115
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		3 419 440	3 120 057
Summa kortfristiga skulder		**5 735 840**	**7 592 958**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**7 832 583**	**9 599 083**

En branschorganisationen för svensk kyckling och kalkon.
Vi representerar hela kedjan, från avelsföretag, kläckerier och fodertillverkare till bönder och slakterier. Alla arbetar mot samma mål – att ta fram världens bästa kyckling och kalkon.

svenskfagel.se

Svensk Fågel, 105 33 Stockholm, info@svenskfagel.se, svenskfagel.se